National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington St., Order sect
Ottawa, Ont.
National Library Bibliothèque Nationale
APR 26 1985 AVR
NEWSPAPER DIVISION DIVISION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 12 (1829) 1985 — NELJAPÄEVAL, 21. MÄRTSIL — THURSDAY, MARCH 21 — XXXVI aastakäik

Toronto Eesti Segakoor „lõbusal laupäevaõhtul". Esireas „mõisapreilnad" oma 19. sajandi riietuses. Ka koorijuhile oli juukseid „juurde kasvanud". (Lähemalt lhk. 5) Foto — S. Preem

Moskva hoiatab

Seoses strateegilise relvastuse vähendamise konverentsi algamisega N.Liidu kommunistliku partei esimene sekretär ning N. Liidu tegelik võimumees Mihhail Corbatshev hoiatas ühes kõnes, et N. Liit tõsiselt mõtleb vajadusele vähendada suursõja ohtu ning piirata strateegiliste relvade arvu. Kui USA sellega ei nõustu ja kavatseb rünnata N. Liitu, siis N. Liit annab võimsa vastulöögi. N. Liidu relvastus on suuteline seda tegema.

Teiste sõnadega kordas sama N. Liidu delegatsiooni esimees Viktor Karpov enne ärasõitu Moskvast, kus toimusid 13. märtsil endise N. Liidu presidendi Konstantin Tshernenko matused. Tema hoiatuse kohaselt saab olla edukas relvastuse vähendamise konverents, kui USA loobub oma maailmaruumi rakettide väljaarendamise kavast ja ühineb N. Liiduga selleks, et Genfis töötada relvastuse vähendamiseks, mitte sõjaohu suurendamiseks „Star War" kaudu.

Uus ajastu Kanada ja USA koostöös

Kanada peaminister Brian Mulroney ja president Ronald Reagan kohtusid pühapäeval, 17. märtsil Quebecis, et korraldada Kanada ja USA koostööd. Konverents kestis ainult 24 tundi, kuid mitmete poliitikute arvates juhatas sisse uue ajastu Kanada ja USA koostöös poliitilisel ja majanduslikul alal.

Esimene nõupidamine kestis ainult 90 minutit, kuid selle kestel pandi alus ühe aktuaalsema küsimuse lahendamisele — happevihma piiramisele. Selleks määrasid mõlemad valitsuse juhid ühe erivolitustega saadiku lahenduse leidmiseks ning ettepanekute tegemiseks. Kanada peaminister määras selleks endise Ontario peaministri William Davise ja president Reagan endise USA transpordiministri Andrew Lewise. Nendel tuleb alustada tööd lähema 2 nädala kestel ja esitada oma ettepanekud happevihma produtseerimise vähendamiseks järgmisel valitsusjuhtide kohtumisel, võimalik, et tuleva aasta kevadel.

Lühikesele nõupidamisele järgnes erilise etenduse vaatamine Quebeci linnateatris, mis oli kutsutud külalisi tulvil.

Soodsa meeleolu nõupidamisele lõi iirlastele populaarseks saanud St. Patrik päev ja etendus, milles esinesid tuntud tantsijad ja lauljad. Etendus lõppes iiri rahvalaulude ja tantsude põimikuga, mille ajal tegelasi tervitama tuli president Reagan koos abikaasaga Brian Mulroney ja tema abikaasa saatel. Mulroney laulis kaasa ja üks kriitik arvas, et ta olevat parem lauljana kui peaminister.

President Reagani ja peaminister Mulroney juured asuvad Iirimaal. Nende mõlema vana-vana-vanaisad asusid samaaegselt, 130 aastat tagasi, üks Ühendriikidesse ja teine Kanadasse.

Peminister Mulroney ja president Reagani kokkusaamine Quebeci linnas St. Patrik päeval on andnud põhjust seda kokkusaamist nimetada „Shamrock Summit'iks". See põhjustas küsimuste esitamist Kanada parlamendis, kas tihedamate sidemete loomine poliitilisel ja majanduslikul alal USA-ga ei varjuta Kanada suveräänsust ja teeb ta liialt sõltuvaks oma suurest naabrist. Välisminister kinnitas, et seda ei juhtu, kuid mõned soovitasid, et valitsus jätkaks endise peaministri P.E. Trudeau ettevaatlikku poliitikat USA suhtes ning soovitasid Mulroney valitsusel rohkem ajada iseseisvat välis- ja majanduspoliitikat. Kanada ekspordist 80% läheb USA-sse ja USA ekspordist 20% tuleb Kanadasse. See on juba küllalt suur sõltuvus lõunapoolsest naabrist.

KOKKULEPPED JA PROBLEEMID

Sõbralikuks ning sujuvaks koostööks peaminister Mulroney ja president Reagan leppisid kokku happevihma piiramise küsimuses. Teiseks lepiti kokku esmaspäeval ühise Põhja-Ameerika kaitsesüsteemi moderniseerimises ja täiendamises, mis võib maksma minna kuni 7.5 miljardit dollarit. Uus julgestussüsteem mehitatakse Kanada ja USA relvastatud jõudude koosseisu kuuluvate spetsialistidega.

Kolmandaks saavutati kokkulepe lõhekala püügi, ümbertöötamise ja turustamise kohta Vaikse ookeani piirkonnas. Neljandaks oli selgitamisel väliskapitali investeerimine Kanadas. Peaminister Mulroney valitsuse ajal „Foreign Investment Review Agency" on rahuldanud kõik sooviavaldused kapitali investeerimiseks Kanadas. Trudeau valitsuse ajal see agentuur oli rohkem selekteeriv ja rahuldas ainult 80% sooviavaldustest. Lõpuks kuulus valitsusejuhtide päevakorda vabakaubanduse arendamine USA ja Kanada vahel. Sellel alal siduvaid otsuseid ei tehtud. Opositsiooniparteid hoiatasid valitsust selle lubamises, karturel, et USA võimas tööstus võiks kahjustada Kanada omatööstuse arengut.

Kriitikute arvates peaminister Mulroney ei pressinud küllalt tugevalt vajadust otsekohe alustada korraldustega happevihma vähendamiseks. Nende arvates USA ei ole küllalt teadlik veel selle kahjustavast mõjust loodusele Kanadas ja USA-s.

Kuigi kokkulepped Quebecis olid esialgsed, võivad need sisse juhatada uue ajastu kujunemise USA ja Kanada omavahelises koostöös ning panna sellele aluse, mis püsima jääb ka pärast seda kui president Reagan lahkub Valgest Majast.

N. Liidul valmimas uus kaugrakett

USA kremnoloogide arvates on N. Liidu eriteadlased rakettide konstrueerimise alal alustanud uue kaugraketi konstrueerimist, mis liikuvalt aluselt on suuteline välja laskma kontinentidevahelise raketi. Samal ajal nad valmistuvad uue vanatüübiliste, silost ehk kaitstud varjendist väljalastavate kaugrakettide arvu vähendamist, et mitte ületada seda kaugakettide arvu, mis nendel on lubatud SALT II kokkuleppe alusel.

Uus kaugrakett, väljatulistatav liikuvalt raudtee platvormilt, SS-24 on 10 aatomlaenguga ja põhjustab uut võidujooksu relvastuse uuendamise alal. USA ei saa olla nõrgemini relvastatud N. Liidust. Lisaks sellele on N. Liidul katsestamisel veel uuem SS-25 rakett, mis samuti on katsestamisel väljalaske alustelt. SS-25 on parandatud kujul endine SS-13 rakett.

Suunamuutus Kreekas

NATO riigid ja eriti Türgi on mures, et Kreeka president Konstantine Caramanlis astus tagasi oma kohalt. Seda põhjustas usaldamatus tema vastu partei poolt, kes uueks presidendi kandidaadiks järgmistel valimistl seadis üles tema asemel praeguse peaministri Andreas Popandreou, kes on vasakpoolne sotsialist ja eitab koostööd Türgiga.

Türgi peaministri Turgut Ozal arvates võib Kreeka kujuneda samasuguseks, N. Liitu pooldavaks ning toetavaks riigiks, nagu on seda Kuuba. Papandreoul ei ole tahtmist töötada koos Türgiga ega teiste NATO riikidega. Temale sümpatiseerivad rohkem Warssavi pakti riigid. Papandreou üheks sooviks on laiendada Kreeka territoriaalvete piiri 6 miililt 12 miili peale, mis tähendaks Türgi laevade liikumise olulist piiramist Aegea meres. Türgi valitsus hoiatab juba ette, et see tähendaks sõja kuulutamist Türgile.

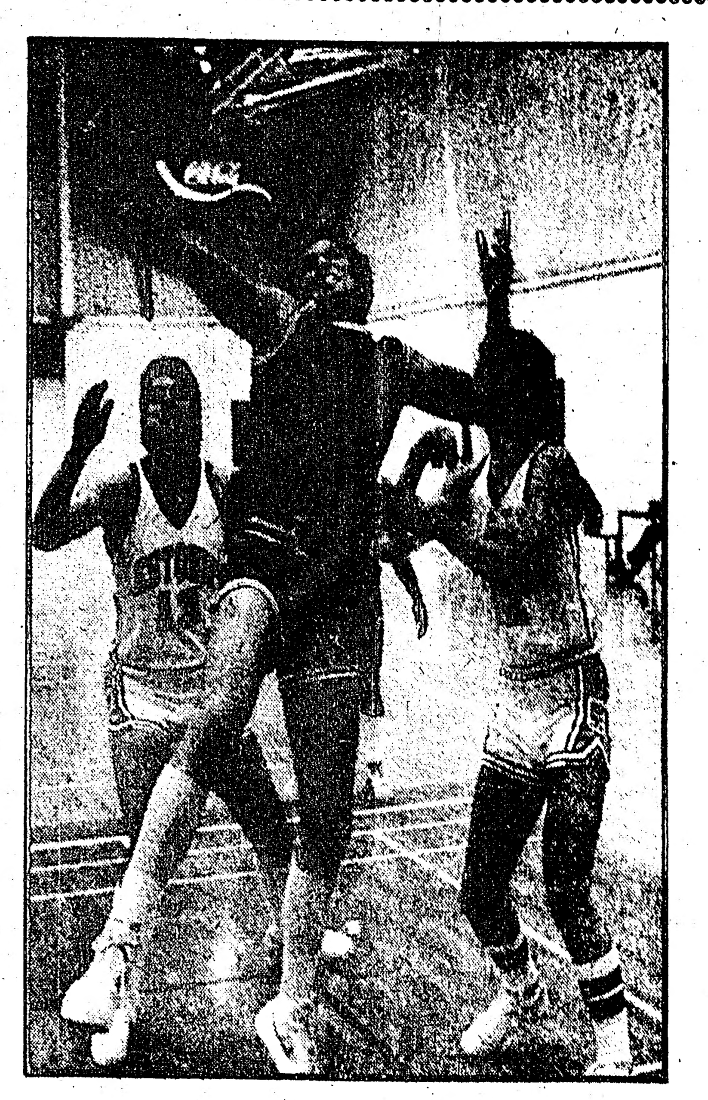

Võidukas korvpalliklubi „Estonia" võistlusreisile Euroopasse

Mitmekordne Kanada meister, korvpalliklubi „Estonia" meeskond sõidab aprilli lõpus võistlusreisile Euroopasse. Nagu klubi treener ja mänedzher Harry Liiv ütles „Meie Elule", annavad võistlused Hollandis, Belgias ja Prantsusmaal hea võimaluse meie rahvusvärvide tutvustamiseks.

Ontario korvpalliklubide vahelised meistrivõistlused, mis peeti 2 — 3-1 märtsil Oakville's asuvas Sheridan College moodsas spordihallis, kus Harry Liiv'i poolt asutatud ja treeneritud „Estonia" korvpalliklubi kaitses üheksandat korda oma Ontario meistritiitlit, lõppes ka seekord nende võiduga. Nende viimaseks vastaseks finaalis oli Windsor'i klubi, keda nad võitsid 103:91. „Estonia" klubi asus enne Torontos, kuid möödunud aastal läksid Oakville'sse, kus Sheridan College's said paremad ruumid treeninguks ja võistlusteks.

Kanada ajakirjandus juba enne võistlusi ennustas, et „Estonia" jääb võitmatuks ka sel aastal. Toronto „Sun" 28. veebr. suure pealkirja all „Harry crew is just too tough" avaldas pikema kirjelduse koos Harry Liiv'i pildiga, kus ennustas „Estonia" klubi võitu ja kirjeldas Harry Liiv'i tegevust selle klubi ülesehitamisel.

KÕRGE TASE

Samas kirjutises ka Ontario Korvpalliliidu tehniline direktor Rick Traer mainib, et „Estonia" klubi on väga kõrge mängutasemega ja mitmed teised Ontario A klassis võistlevad klubid on loobunud selles klassis võistlemisest ja läinud madalamale tasemele võistlema, sest nad on leidnud, et nendel ei ole enam mingit lootust „Estoniat" võita. Samuti lisast ta, et „Estonia" klubi mängutase järjest tõuseb ja nende tõusu tippu ei ole veel niipea näha. Lõppeks ütles, et Harry Liiv juhib ja treeneerib praegu Ontario parimaid korvpallimängu talente. Pärast „Estonia" klubi võitu „Sun" jälle 4. märtsil pealkirja all „Estonia too much" kirjeldab võistluse käiku ja märgib, et „Estonia" ja paremuselt järgmise klubi headuse vahe järjest suureneb.

Windsor'i klubi treener Bob Hanson aga väidab, et „Estonia" klubi mängutase on nii kõrge, et nemad enam „Estoniat" võita ei suuda ja tema teadmisel ei ole Ontarios ka ühtegi teist klubi, kes neid suudaks võita.

(Järg lhk. 3)

T. E. AIANDUSKLUBI

Neljapäeval, 28. märtsil 1985 kell 7.30 õhtul Eesti Majas:

P. KRISTAL
MESILASTE EEST HOOLITSEMINE KEVADEL

M. LEPIK
MÕNI SÕNA ÜHE-AASTASTEST LILLEDEST
Valguspildid, ukseauhind: mesilaspere.
Kõik teretulnud.

EESTI RAHVUSTEATER esitab oma 40 a. tegevuse tähistamiseks pühapäeval, 19. mail 1985 kell 3.00 p.l. Ryerson'i teatris, 43 Gerrard St. E.

OPERETT
„KALURINEIU"

Pääsmed $15, $12, $10, eelmüügil Eesti Majas Abistamiskomitees, 461-1344, alates neljapäevast, 21. märtsist.

ESTO „BRUNCH"

Pühapäeval, 24. märtsil 1985 kell 11.30 hom. – 3.00 p.l. Eesti Maja suures saalis

Pääsmed — $9.50 ($6.00 lapsed alla 12 a.)

Maksuline baar ● Piletid saadaval Eesti Abistamiskomitee ärist ● Toitlus — TIIU HENLEY

T.E.R.R. „KUNGLA"
MAI BALL

laupäeval, 11. mail 1985 Fountain Dining Room, Queen Elizabeth Building
ÕHTUSÖÖK VEINIGA ● EESKAVA: SALONGI TANTS TANTS ● Bob Cringan'i 7-liikmeline orkester

Piletite tellimine tel. 493-1459.
Pileti hind $35.00 isikult, noored alla 23 a. $27.50

MAAKONDLIKU ESINDUSKOGU
KILLAPIDU

laupäeval, 13. apr. kell 5 p.l.
Eesti Maja saalides ja ruumides
EESKAVA NOORTELE JA VANADELE
EINELAUD ● BAAR ● TANTS ● LOTERII

Pääse $7.00, õpilased $5.00 — Puhastulu Eesti Majale

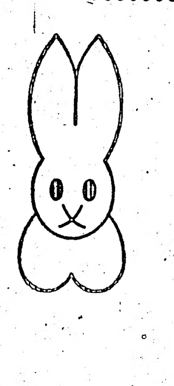

T.E.S. LASTEAIA
MOENÄITUS
KOHVILAUAGA

pühapäeval, 14. aprillil 1985 kell 2.30 p.l. Toronto Eesti Maja suures saalis

Pääsmed eelmüügil $5.00, kohapeal $6.00
Eelmüük toimub Eesti Majas laupäeva hommikuti.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0778.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.
Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1. a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

35 aastat „Meie Elu"

Kolmekümne viie aasta jooksul on meie ühiskondades mõndagi juhtunud ja mõndagi muutunud. Jutt on meie pagulasühiskondadest. Kuid jutt on ka „Meie Elust", mille esimene number ilmus Torontos 22. märtsil 1950.a. Nii pagulasühiskond kui ka pagulasajaleht peavad käima käsikäes ja enamuses käivadki. Ajaleht on ühiskondlik vastupeegeldus. Kuid ajaleht on ka ühiskondlik suunaja, niipalju kui ta seda suudab olla.

Kui „Meie Elu" päevavalgust nägi, siis seadis ta ka kindlad toimetamise alused, kus üheks tähtsamaks nõudeks, oli: „Hoida lehe sisust eemale kõik, mis meie ühiskonda lõhestab. Kuid anda ruumi kõigele, mis meie ühiskonda ühendab". See nõue on püsinud ja püsiv lehe lugejaskond on näidanud, et lugejad on sellest ka niimoodi aru saanud.

„Meie Elu" toimetus on 35 a. jooksul andnud oma parema trükiruumi ja raporteerinud peensustes meie organisatsioonide tööd ja saavutusi. Neid organisatsioone on arvuliselt palju, kui märkida ainult mõningaid: Eesti Liit Kanadas, kogudused, Eesti Maja organisatsiooni loomine ja ühiskondliku kodu saamine, Rahvuslik Välisvõitluse Nõukogu — nüüd EKN, Toronto Eesti Ühispank, Eesti Abistamiskomitee, teatrid, laulukoorid, üliõpilaskond, Tartu College, laste suvekodud, suvepäevad, skautlik tegevus, „Eestlased Kanadas" koguteos ja palju teisi. See on suur ja positiivne panus eesti ühiskonnale, mis on maksnud kirjastajaile paberis, ladumises ja trükkimises sadu tuhandeid dollareid. Kuid kõik ei ole hinnatav ainult dollarites, vaid ka heas tahtes, koostöös ja energias nii mõnegi inimese poolt.

Kuid inimesed, kes on teinud lehte, peamiselt toimetajad ja kaastöölised, on ka ise töötanud kaasa nendes organisatsioonides ja on andnud tuhandeid tunde koostööks ja koosolekuteks teiste organiseerijate kõrval, kes on kutsunud, küsinud nõu ja on palunud oma koostööd anda. Seda on alati antud ja seda on tehtud heameelega.

Ei ole vist ülearune ütelda, et eesti ajaleht paguluses on andnud suure panuse eesti ühiskondliku elu ülesehitamisel paguluses. Kui poleks eesti lehti olnud, oleks mõnigi asi teisiti välja tulnud või oleks üldse tulemata jäänud.

Kanada riiklikus elus on leht toiminud sidepidajana asutamisest peale. Esimene kontakt oli Kanada esimene immigratsiooniminister Walter Harris, kellega toimus jutuajamine Torontos. Siit peale oli valitsus korraldanud eriaastatel kaks kolmepäevast seminari Ottawas, et tutvuda Kanada riikliku tööga ja seda edasi anda oma lugejaile. Neis tsüklites on isiklikud kokkupuuted olnud kõrgemate riigi funktsionääridega. On külastatud kahte kindralkuberneri: Vincent Masseyd ja kindral Vanier'i. Peaministreid St. Laurenti, John Diefenbakerit, Lester Pearsonit ja P.E. Trudeaud. On tutvunetud paljude keskvalitsuse ministritega. Ontario osas on kohatud peaministreid: George Drew'd, Lesly Frosti, John Robartsi ja William Davist. Need kokkupuuted on võimaldanud kiire sissevaate Kanada avalikku ellu ja on olnud kasuks meie organisatsioonide hilisemaks tööks ja ühendusteks. Ontario valitsus on korraldanud igakevadisi ringsõite provintsi tööstuse ja vaatamisväärsustega tutvunemiseks. Need ringsõidud on igakordselt kestnud nädalapäevad ja on edasi antud ka meie lehe veergudel.

Meie ringvaated ja juhtkirjad on käsitanud meie ühiskondlikke, ja rahvusvahelisi arenguid ja majanduselu suundi. Nende arengute kaudu on meie ühiskond ja organisatsioonid kursis peetud toimuvast ulatuslikumas perspektiivis üldisel areenil. Üks tähtsaim on siiski informatsioonide vaheldamine, mis soodustab organiseeritud tööd meie ühiskonnas. Teame, et meie ühiskondlik töö ja püüdlused ei pääse ingliskeelsesse ajakirjandusse ja seepärast peame selle eest hoolitsema ise.

„Meie Elu" on eesti ühiskonda teeninud nurinata ja iseseisvalt. See ei ole alati kerge olnud ei majanduslikult ega inimlikelt ressursidelt. Ometi oleme teeninud oma lugejate rahulolu ja seda näitab lugejate stabiilsus läbi paljude aastate. Arusaadavalt mängib lehe majanduses tähtsat osa ka kuulutaja oma panusega. Omaltpoolt oleme vastu andnud kuulutajale leheruumi. „Meie Elu" väljaandjana on kirjastus ja tema juhatus tänulik selle koostöö eest ja loodab ainult selle jätkumist. Kirjastuse juhatus tänab ka kõiki toimetajaid ja kaastöölisi, samuti kirjastuse seniseid esimehi ja juhatuse liikmeid, kes on oma panuse andnud möödunud 35 aasta jooksul. Ilma inimressursideta ei suudaks ükski ettevõte eksisteerida ega edasi minna.

S. VEIDENBAUM

Eesti Kirjastus Kanada asutajad liikmed: Aleksander Weiler (†), Siegfrid Veidenbaum, Endel Kareda (†), Paul Truupere (†). Esimehed: prof. Mathiesen (†), A. Weiler, Rein Weiler (†), Endel Kareda, S. Veidenbaum, Albert Rammul, A. Kaigas (†), Albert Irs. „Meie Elu" toimetuse koosseis 35 a. jooksul: S. Veidenbaum, E. Kareda, E. Salurand, H. Rebane, B. Parming (USA-s). Ärijuhid ja kontorijuhatajad: A. Weiler, R. Weiler, M. Weiler, W. Kask (†), A. Peel, E. Järvel, Ü. Jürima, R. Antik, pr. Kaasik, L. Jaanberg, V. Krabi.

HELLARRA SERVICES
1989 Danforth Ave. Toronto Ont.
M4C 1J7 Tel. 694-6241
hüpoteeklaenud
raamatupidamine
ja tulumaks
Helle Rannik
endine
keskvalitsuse
tulumaksurevident

Protsess USA-s

Juudid ründasid juuti, kes kaitses sõjaroimades süüdistatut

LOS ANGELES — Tuntud juudi rahvusest advokaat, kes kaitses kohtus üht sõjaroimades süüdistatud jugoslaavlast on sattunud teiste juutide põlu alla. Kui Gary Fleischmann läks välja kohtusaalist, sülitasid mõned talle näkku ja hüüdsid, et ta on raha eest valmis mõrvama oma ema ja et ta kaitseb Hitleri.

Advokaat pühkis näo puhtaks ja ütles, et teoreetiliselt ma võiks kaitsta Hitleri, kuid tunnete järgi ma ei saaks. Ta lisas, et ta kaitseb demokraatiat, kui ta nõustus esindama advokaadina kohtus 85- aastast kroaati Andrija Artukovic'i, keda Jugoslaavia valitus süüdistab 600 000 serblase, juudi ja mustlase mõrvamisele kaasaatamises sõja ajal. Tema väljaandmise küsimus oli otsustamisel.

EI OLE VÕIMELINE

Kaitseadvokaat väidab, et hallipäine Artukovic, kes kohtusaalis oli ratastoolis ja passiivselt kuulas pealt, nii vaimselt kui füüsiliselt ei ole võimeline ja kohtu poolt nimetatud psühhiaater leidis, et ta tuleks paigutada vaimuhaiglasse.

1952. a. Artukovic'i taheti deporteerida, kuid otsus seisatati 1959. a. põhjusel, et ta saab Jugoslaavias tagakiusamise osaliseks. USA kohtuministeeriumi erijuurdlusosakonna direktor Neal Sher ütles, et see protsess on esmajärjekordse tähtsusega. Muudatus, mis tehti kongressi poolt 1978. a. immigratsiooniseaduses, võttis võimaluse sõjaroimades süüdistatuil pääseda deporteerimisest põhjusel, et nad nende päritolumaal saavad tagakiusamiste osaliseks.

KUUS DEPORTEERITUD

Uurimisel on 300 süüdistust ja kahel viimasel aastal on kuus isikut deporteeritud.

Märgitakse, et seda on soodustanud ka poliitilise õhkkonna muutus. 1950-date aastate „külma sõja" ajastul USA kaldus vähem sinna poole, et anda inimesi üle kommunistliku bloki riikidele.

Seoses protsessiga on juutide viha eriti suunatud Artukovici advokaadi vastu, keda nimetatakse oma rahva häbiplekiks. Advokaat ütleb, et ta ei kahetse, et võttis omale Artukovic'i kaitsmise, kuna väljaandmise küsimused on tema eriala ja tema arvates põhiseaduslike õiguste kaitsmine on enam väärt kui muu.

Artukovic oli sakslaste poolt okupeeritud Jugoslaavia sise- ja kohtuminister. Ta toodi iga päev kohtusaali haiglast, kus teda peetakse kinni alates möödunud aasta novembrist. Ta istus hommikumantlis, käed koos ratastoolis. Tõlk sosistas talle kõrva, kuid kohtualune oli sõnatu ja ilmetu.

Kiri Soomest

Erakordselt külm talv

Erakordselt külm talv on teinud rohkesti kahju nii Soomes kui ka mujal Euroopas. Üle 50 pakase kraadi (Celsius) mõõdeti jaanuaris Lapimaal Naruska külas, mis on rekord saja aasta jooksul. Veebruaris muutus olukord ka laevaliikluse osas nii halvaks, et jää kattis isegi Taani väinad, Läänemere lõunaosadest rääkimata. Soome jäälõhkujatel on täistöö, et kaubalaevad sadamatesse tuua ja sealt viia. Kokku on neid üheksa. Raskusi on kindlasti ka neljal Eesti rannikul tegutseval jäälõhkujal „Ivan Kruzenstern", „Kap. Izmailov", „Kiiev" ning „Krasin" sel talvel olnud.

Soomes suri esimene südamesiirdamispatsient, 40-aastane Heimo Pitkänen 11 päeva pärast operatsiooni. Algul oli ta heas vormis ja jalutas juba haigla koridoridel, siis aga tulid komplikatsioonid.

□

Leningradis mõisteti süüdi 34-aastane soomlane, kes purjuspeaga mässas Moskva-hotellis Leningradis. Rahvakohtu otsus — 2,5 aastat töölaagrit. Soomlane peksis oma hotelli korrusevalvurit ja avaldas vastupanu teda vahistama tulnud miilitsale. Soomlane jätkas määratsemist veel miilitsajaoskonnas.

Soome iseseisvuspäeval, 6. detsembril Leningradis kadumaläinud 22-aastast Jyrki Mäkelät pole veel leitud. Soome metsatehnikut nähti viimast korda restoranis „Neva" ja üldine arvamus Soomes ongi, et tema viimaseks peatuskohaks on Neeva jõe põhjamuda.

Ka Tallinnas kadus soome turist Pirital, ega temast pole midagi kuuldа olnud.

□

Põhja-Põhjamaalt pärit olev kirjanik Antti Tuuri sai jaanuaris Põhjamaade nõukogu poolt kirjandusauhinna 75 000 Taani krooni oma romaani „Pohjanmaa" eest. Kandidaate oli kokku 12. Umbes 10 000 Kanada dollari suuruse auhinna saanud autor ütles, et ta hakkas teost kirjutama 1978. a. ja valmis see sai neli aastat hiljem. Kirjanik Erno Paasilinnale anti samuti Finlandia-preemia 100 000 marka (umbes 20 000 K. dollarit) esseekogu „Yksinäisyys ja uhma" (üksindus ja trots) eest. Summa on suurem, mis kunagi kirjanduse alal antud.

□

Rovaniemi linna, polaarjoont ning „Jõuluvana riiki" külastas hulk briti turiste otselennuga Londonist „Concorde'ga". Visiidist tehti ka tv-programm, mida Inglismaal vaatas 18 miljonit inimest. Külaskäik osutus nii heaks äriks, et käesoleval aastal lennavad „Concorde'id" isegi neli korda Londonist Rovaniemi. Samal päeval on Lapimaa lennuväljal näha koguni kaks „Concorde'i" korraga ja peale selle veel Finnair DC-10, mis transporteerib turiste otse Tokiost, Jaapanist.

„Jõuluvana riiki" tutvustas inglastele suure eduga ka Inarijärvil vene raketti vaatamas käinud soome jõulutaat. See pilt levis suurte Lääne ajalehtede esilehekülgedele. Arvatavasti taoline reklaam venelastele ei meeldinud hoolimata sellest, et nad otsimisarve on nõus maksma.

J.M.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Vaba Pressiliit nõuab N. Liidu karistamist

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Nagu teatab Münchenis tegutseva Vaba Pressiliidu, milles ka eestlasi, informatsioonileht „Freie Presse Korrespondenz", on Vaba Pressiliit saatnud 40-nele UN-i liikmesriigi valitsusele ja Euroopa, Ameerika, Aafrika ja Aasia juhtivatele riigimeestele üleskutse, milles nõutakse sanktsioonide rakendamist N. Liidu vastu Afganistanis teostatava rahvamõrva eest.

Vaba Pressiliit tugineb oma nõudmises UN-i üldkoosoleku poolt vastu võetud konventsioonile rahvamõrvade ärahoidmiseks ja süüdlaste karistamiseks 9. sept. 1948. Selles konventsioonis seisab:

Rahvamõrvas süüdlane on see, kes sooritab akte sihiga hävitada etnilisi, rahvuslikke, rassilisi või usulisi gruppe.

N. Liit on Afganistanis selle konventsiooni vastu kõige rängemal kombel eksinud. UN-i üldkoosolek on N. Liidu juba kuus korda selles küsimuses süüdi mõistnud, ent ei ole aga rakendanud mingeid sanktsioone süüdlase karistamiseks või korralekutsumiseks. Sanktsioonidena soovitab Vaba Pressiliit N. Liidu väljaheitmist Rahvusvahelisest Vääringufondist Maailmapangast, krediitide andmise lõpetamist ja toiduainete müügi keelustamist.

UN-i eelkäija Rahvasteliit oli ka nõrk organisatsioon, aga ta rakendas sanktsioonid Itaalia vastu Itaalia-Abessiinia sõja puhul kolmekümnendatel aastatel. Aga nüüd vaatab vaba maailm südamerahuga pealt, mil relvastatud suurvõim teostab kõige jõledamat rahvamõrva Afganistanis.

-kk

TULUMAKSULEHTEDE TÄITMINE
Mark Tuomola, B.A.
191 Eglinton Ave. E., Toronto, Ruum 206 — Soome Ühispanga maja. Avatud: esmasp. — reedeni kl. 10—10, laup. 10—3. TEL. 488-1801

New Yorgi kiri

Väliskülalised Eesti Majas ja varjatud medalid arhiivis

Eesti Vabariigi aastapäevil on juba aastakümneid toimunud New Yorgi Eesti Majas pidulikud vastuvõtud, algul kadunud peakonsul J. Kaivu, siis peakonsul E. Jaaksoni ja viimasel konsul dr. A. Roosi juhtimisel.

Saadiku ülesandeis teotsev peakonsul oli küll juba oma hiljutisest haigusest täiesti kosunud ning tema igapäevaste ülesannete täitmisel. Ent vastuvõtul, kus külalised saabuvad alates tööaja lõpust veel kuni järgneva kahe tunni kestel, olnuks peavõõrustaja seismine saabujate tervitamiseks „valveka tinasõduri kombel mitme tunni jooksul" — nagu tähendas humoorikalt dr. Roos meie lehe esindajale, siiski pisut kurnavaks. Niisiis seekord ta noorem ametivend konsul A. Roos koos oma helikunstnikust abikaasaga seisid saabujaile käesurveks pärast seda, kui need olid saali esikus rahvariietes noorte neidude — Merikese Käo ja Silvia Vaheri südamlikku tervitusnaeratust kohanud ja jäädvustanud küünalde valguses olevasse külalisraamatusse oma nime või ka pühendusteksti. Dr. Roos ütles ka peatselt üldise päevakohase mini-sõnavõtu ning joodi klaasike rammujooki Eesti parema tuleviku lootuste täitumiseks. E.V. esinduse-poolse etiketi täitmist süvendab partnerina Rahvuskomitee oma esimehega. Seekord puudus ka viimane esinemismatka tõttu ja teda asendasid ERKÜ abiesimehi P. Saar koos peasekretäri ülesandeis oleva J. Tiiveliga.

UUSI JA VANU SÕPRU

Vastuvõtud kandsid varemalt, kui need lasusid peamiselt E.V. esinduse õlgadel, diplomaatlikku nimetust. Kui aga kogeti, et puht-diplomaatlikku külaliskonda ainult kutsuda ja jätta kõrvale teisi, kelledega kontaktide loomine vajalik, samuti eesti oma ühiskonna tegelasi, — ei ole otstarbekas, muutusid need koostöös ERKÜ-ga E.V. aastapäeva vastuvõtu-õhtuiks. Nii saabuvad üheltpoolt veel mõnedki diplomaatilised isikud, peamiselt küll New Yorgis asuvast konsulaarkorpusest, aeg-ajalt ka USA välisministeeriumi esindaja ja Läti ja Leedu vabariikide esindajad kui kindlad külalised, teiseltpoolt kommunistidelt ikestatud rahvaste esindajad, vahest ka mõni nimekam New Yorgi linnaametnik, kõige arvukamalt aga meie oma rahvuskaaslasi aktiivselt tegutsevaist organisatsioonest — eesti elu ja välisvõitlusegi edasiviijaid. Viimastest olid seekord kutsutud peamiselt org.-de esimehed.

Meeldiv on kogeda E.V. esinduse austavat meelespidamist neile, kes sõja päevil ja osalt veel vahetult sellele järgnenud perioodil, kui olid veel lahendamata esinduse finantsprobleemid, abistasid otsustavalt ja väärikal viisil Eesti Vabariigi diplomaatliku esinduse eksistentsi majanduslike raskuste ületamisel. Need olid maailmameredel sõitnud tublid eesti „merekarud" laevandustegelaste, meie kaubalaevastiku juhtkonna ning meeskonnaliikmete ridadest. Äsjasel vastuvõtul võis ka nende esindust näha hr. Harkna ja kpt. Suubergi näol, kelledest viimane veel praegugi kui visa muhulane on juhtimas laevu, nüüd juba tankerhiiglasi. Kolmanda tuttavliku kujuna liikus vestlevalt ringi nooruslik vanahärra Earl Backer — omaaegne USA konsul Riias ja hiljem Tallinnas, kes mäletab hästi nende riikide vabadusaega ning saavutusi ja on jäänud truuks Balti rahvaste ning nende püüdluste sõbraks.

Prominentsete väliskülaliste hulgas oli New Yorgi suure konsulaarkorpuse sekretär-laekur, Bahraini peakonsul A. J. Shakari, Trinidad-Tobago peakonsul C. Adams, Läti saatkonnanõunik dr. A. Dinbergs Washingtonist, Leedu peakonsul A. Shimutis j.t. Sinises saalis oli Eesti Maja soomlannast ökonomilt Tuula Malmilt korraldatud maitsekas külmlaud, kus külaliste erilisteks maiuspaladeks kujunesid Soome Lapimaalt imporditud põhjapõdra suitsulihast konservjuustu täidisega rullid ja kohvi kõrvale veebruari-märtsi ajale kombekohased vahukoorega vastlakuklid. Vastuvõtu ruumiline korraldus, kus saal oli jäetud vestlusruumiks ühes ad hoc baarinurgaga ja suupistetega lauakate asetatud Sinisesse saali, oli otstarbekas.

Kahjuks ei ole aga Eesti Maja endisene esinduslik saal enam seda, mis varemalt. Hoone alumiselt korralt on toodud sinna suuri raamatukappe, mis üksnes ei vähenda nagu nii väikese mõõtudega saali, vaid on loonud seal juba pisut „pööningukolaga" ilme. Mitte palju aastaid tagasi tehti HS juhatuse ja annetajate abiga Eesti Maja sisemuse soliidsemaks muutmisel palju tulemusrikkaid uuendusi. Eriti paljud teistest rahvustest grupid ja üksikkülastajad kiitsid eestlaste toredat-meeldivat klubihoonet, mis pealegi oma välisfassaadi poolest on muinsuskaitse all ja hoone asukoht suurepäraselt kesklinnas. Maja administreeriv juhtkond ei tohiks mitte lasta ei hoone sisemust ega välimust mingisse tagasilanguse tendentsi. Ka võiks selle rõdult Eesti sini-must-valge koos tähelipuga enamalt lehvida.

MEDALID VARJATUKS

Eesti Arhiiv USA-s juhatus on oma Lakewoodis asuvas arhiivis väljapanekute hulgast kõrvaldanud „ajutiselt" II maailmasõjas eesti sõjaväelasile annetatud (Saksa) teenetemärgid ja medalid. Seda kartuses, et mõned muust rahvusest isikud võivad neid nähes esineda kaebusega, et eestlased demonstreerivad seal „natsisümboleid"... Selles kartuses on juhatus teinud üksmeelse otsuse, nagu seletati, olles ühtlasi saanud selles asjas toetava seisukoha ka ERKÜ esimehelt, samuti sõjameeste liidust. See samm on aga kutsunud osalt esile tugevat nurinat, mitte üksnes II maailmasõja eestlasist veteranide peres, vaid isegi ainult USA armees teeninud eestlaste hulgast.

Küsitlusile veteranide hulgas seletati, et nende liidu juhatus ei olla seda küsimust tervikuna arutanud, vaid mainitud probleemi kerkides on liidu esimees saanud konsulteerida kiirelt vaid mõnda juhatusliiget ja püüdnud teada saada ka liikmesühingute arvamist, kusjuures viimaste hulgas oli vastu- ja poolthääli. Mõned prominentsed end. rindemehed on tõstnud tugevat protestihäält arhiivi juhatuse (esim. H. Taremäe) sammude pärast. Tuuakse ette, et eesti sõjamehed said neid teeneteriste ja medaleid puhtsõjaliste ja mitte poliitiliste teenete, s.t. sõjalise vahvuse eest, edasi ka seda, et meie sõjamehed võitlesid oma maa ja rahva kaitseks idarindel Eesti Vabariigi iseseisvuse hävitaja vastu ja mitte läänerindel. Ja et pealegi on antud juhul tegemist arhiiviliste eksponaatidega kui möödunud sõja aumärkide asitõendid ja mitte seal mingid propaganda või „õrritamise" esemed.

Leitakse, et neil asjaoludel on arhiivitegelaste kartus osutunud põhjendamatuks ning isegi haavavaks end. eesti sõduritele. Lisatakse, et selles vaimus edasi toimides tuleks siis ka kõrvaldada koguteosed, memuaarsed raamatud jne., kus eesti rindemehi ja lahingusangareid on näha piltidel samade sõjaliste teenetemärkidega rinnas, j.m. Küsitakse, et kas ei ole tegemist mingi üleskõetud „natsijahist" ja Ida-Euroopa päritoluga rahvusgruppe ähvardavast liiale läinud laimukampaaniast (kus näit. isegi eesti rahva Omakaitse olnud „natsid") tulnud hirmupalavikuga? Veel on toodud ette, et samasuguseid sõjalisi teenetemärke leidub ameeriklaste endigi arhiivides-muuseumides ilma, et kusagil oleks tekkinud sellest varjamise vajadust.

Nüüd kuuldub, et mainitud teenetemärke olla lubatud (eesriidega kaetud?) vitriinidesse tagasi asetada. On avaldatud arvamist, et eesti sõjameeste ülemaailmne keskus peaks asjasse selgust tooma põhimõttelise seisukoha avalamisega, mis väldiks edaspidiseid segadusi teistes paikades.

AJALEHE UUESTISÜND

36-ndas aastakäigus olev USA eestlasi teeniv „Vaba Eesti Sõna" seisab oluliste muudatuste ees. Esiteks on tehtud mõnda aega etteval-

(Järg lhk. 3)

Võidukas . . .

(Algus esiküljel)

„Estonia" finaalis alustas mängu Windsor'i vastu väga ettevaatlikult ja teisel veerandil oli vahekord Estonia kasuks ainult 33:32. Kuid kolmandal veerandil „Estonia" alustas ründamist ja saavutas sel veerandil võidupunkte vahekorraga 35:19. Pärast seda suurendas kogu aeg oma edu ja Windsor'i klubi ei olnud enam võimeline „Estonia" edu pidurdama.

Pärast „Estonia" klubi võitu Oakville elanikud juubeldasid, sest nemad peavad „Estonia't nüüd omalinna klubiks ja nende kohalik ajaleht kirjeldas mängukäiku tervel leheküljel avaldades mängust Windsor'i vastu kaks suurt pilti, võetuna momendil, kus pall oli alati „Estonia" mängijate käes. Mängukäiku esitati ka TV 9 — 10 minuti vältel.

Kanada klubide meistrivõistlused sel aastal peetakse 21. — 23. märtsil Winnipeg'is, kus „Estonial" tuleb neljandat korda kaitsta Kanada meistritiitlit. Nende vastasteks on seal Alberta, Saskatchewan'i, Manitoba ja Nova Scotia provintsides meistriks tulnud klubid, kelledest kõige tugevamaks peetakse Alberta klubi.

EUROOPASSE

Pärast Kanada meistrivõistlusi on „Estonia" klubi kutsutud võistlema Euroopasse, kus neil esimene võistlus on Hollandis, Amsterdam'is 23. aprillil ja Rotterdam'is järgmisel päeval. Belgias, Brüsselis on neil võistlus 25. aprillil. Kuid kõige raskemad võistlused on neil Prantsusmaal, Pariisis, kus 27. aprillil algavad Euroopa klubide meistrivõistlused, kuhu neid on kutsutud võistlema külalistena. Nendest võistlustest võtavad osa klubid Prantsusmaalt, Itaaliast, Belgiast, Hollandist, Jugoslaaviast ja Nõukogude Liidust. Päev enne võistlusi tutvustatakse võistlevaid meeskondi ajakirjandusele. Kuna Prantsusmaa tunnustab Eesti Vabariigi iseseisvust ja Estonia klubi alati võistleb sini-must-valge värvidega riietuses, suurte tähtedega „Estonia" nimi rinnal ja seljal, siis Harry Liiv kavatseb riietusele lisada veel Eesti Vabariigi vapi rinnale, et näidata pealtvaatajatele Eesti Vabariigi püsimist vabas maailmas.

Sarnastel suurtel võistlustel võistlevad meeskonnad tavaliselt kingivad vastatikku oma riikide väikseid laualippe, mida ka „Estonia" kavatseb teha. Selleks vajab Harry Liiv oma meeskonnale vähemalt kolmkümmend eesti laualippu. Selleks vajab klubi majanduslikku toetust. See oleks EKN ülesanne. Nende keeldumisel aga peaks mõni teine meie rahvuslik organisatsioon alustama vastava korjandusega. Sellega peaks alustatama kiiresti, sest aega on ainult 30 päeva.

„Estonia" klubi läheb Euroopa võistlustele Harry Liivi juhtimisel 12-ne-liikmelise meeskonnaga. Kaasa läheb ka abitreener ja abimänedžer eestlane Andres Paara.

HARALD RAIGNA

Väliskülalised . . .

(Algus lhk. 2)

mistusi, et kõige lähemal ajal loobuda ajast juba mahajäänud tinatähtedega ladumisviisist ja minna üle sellel alal trükitehnika uuemale süsteemile. Vastavate sisseseadete ostul ja muuks on investeeritud 40 tuhat dollarit. Lehe ladumise ja küljendamise otstarbeks võeti Eesti Majas baari kõrval olev ruum, kus on sooritatud mõningaid ümberehitusi. Selles avalikuks kasutamiseks olnud raamatukogu viidi ära saali, bridži ja filatelistide klubi kaotasid oma kooskäimise ruumi, samuti organisatsioonid ja üksikisikud — kes seda üürinud, kelledele saal oli liiga suur, Sinine saal ja EKL-i ruum kallis. Kaotuse osaliseks langesid ka niisugused grupid, kes Eesti Maja külastamisel eelistasid olla mitte üldises baariruumis, vaid saada pisut „intiimsemat" ehk omaette olemist, milleks seal oli ka selle välimust, valgustust jne. vastavalt kohandatud.

Mainitud põhjustel ja et N.Y. Eesti Maja üldkasutatavad ruumid eriti suuremate ürituste korral on kitsavõitu, tekitas kirjastus Nordic Pressi samm sellel kujul ka mõneti pahameelt ja osalt teravat kriitikat. Kõneldi isegi mingi „omavoli" kasutamisest, „kõvade sõnadega argumentidest" ja ähvardusest küsimus haridusseltsi kui maja valdaja peakoosolekul ülesvõtta. Vaevalt viimane kui see tuleb, saab praktiliselt enam midagi muuta. Juurdeehitused ei ole lubatud.

VES ei muutu mitte üksnes trükitehnilise külje poolest, vaid selle „uuestisünd" võib tulla ka teisiti ja nimelt toimetuse osas. Lehe tegevtoimetajaks oli algul Ev. Roosaare, siis pikka aega E. Ernits ja nüüd H. Raudsepp. Viimane, kes on ühtlasi juhtkirjanik, on püüdnud anda oma parima, ent kõrge vanuse ja ruineeriva lehetöö juures on ta avaldanud

Meeleolukas ja osavõturohke Eesti Vabariigi aastapäev Vancouveris

VANCOUVER (M.E.) — Peetri koguduses peeti ökumeeniline E.V. aastapäeva jumalateenistus laupäeval, 23. veebruaril kell 7 õhtul. Kirik oli rahvast tulvil. Teenisid peale koguduse õpetaja Thomas Vaga ka ap.õigeusu preester dr. Eugen Ruus, Toronto Eesti Baptisti koguduse pastor Kaljo Raid ja EELK Kanada praostkonna praost Andres Taul Torontost.

Orelil saatis Tarmo Viitre ja teenistust kaunistas Vancouveri Eesti Seltsi segakoor Toomas Kirvese juhatusel. Samuti aitas liturgias preestrit ortodoks-koguduse koor.

Algussalmid lausus õp. Vaga. Ekteema igavikku läinute eest pidas preester Ruus kooriga. Pühakirja luges pastor Raid. VES segakoor esitas H. Wühneri „Oma käed sa laota". Püha ristiusu tunnistuse ja palved ütles õp. Vaga ning jutluse pidas praost Taul.

Jutluse tekstiks oli praost valinud Õpetuse Sõnad 29:18. Jumalateenistus lõppes Eesti hümniga.

□

Praost Taul jutlustas ka pühapäevasel armulauaga jumalateenistusel, manitsedes kogudust vaimse puhtuse ja aususe väärtusi hindama. Kui kadunud õpetaja Piiri kontosse võib kirjutada, et ta õpetas oma kogudust laulma nii nagu seda kusagil mujal ei kuule, siis võib kirjutada õpetaja Vaga kontosse, et ta on õpetanud kogudust suurel arvul armulauast osa võtma. Eeskujud, mida ka teised eesti kogudused rakendama peaksid.

□

Pärast tavalist kiriku kohvilauda allruumides, mille oli korraldanud koguduse naisring, siirduti Eesti Kodu aulasse Eesti Vabariigi 67. aastapäeva pühitsema. Eesti Kodu aula aga ei suutnud mahutada seda rahvamassi ja koridor tuli kasutusele võtta. Rahva meeleolu oli rahulik ja rõõmus.

AKTUS

Kuna VES-i aastapeakoosolek peetaksae ainult nädalapäevad enne Vabariigi aastapäeva, siis on aktuse korraldajaks eelmine VES-i juhatus. Aktuse teadustajaks oli eelmise juhatuse abiesimees Milvi Puusepp. Eesti ja Kanada lipud tõid sisse Lisa Dobereiner ja Linda Kallas. Täienduskooli uut lippu kandsid aulasse Anton Suurkask, Juku Selde ja Artur Kitching. Samal ajal lauldi Kanada hümni.

Avasõna ütles lahkuva juhatuse esimees Raymond Rannala, toonitades venelaste toorust eesti rahva vastu kaugemast minevikust kaasajani.

Palvuse pidas ülempreester dr. Eugen Ruus, mis kujunes küll rohkem pikemaks sõnavõtuks, kui tavaliseks aktuse palveks. Ta lõi kuulajaskonna silmade ette pildi olukorrast praegu kodumaal, kus venestamine ähvardab ja eestlane on sunnitud lambana hundi nahka pugema, et oma rahvast ja maad päästa ja säästa. Aga olevat ka hunte lamba nahas ja sellises muutunud olukorras soovitas ta valvel olla, et olukordi õieti mõista ning palus Jumala abi ja õnnistust meie rahvale, et Ta meid juhiks ja aitaks sel raskel ja segasel ajastul leida õiget teed ja lahendust igale olukorrale.

Vancouveri Eesti Seltsi segakoor esitas ühe laulu Toomas Kirvese juhatusel.

JUMAL VÕIB ANDA VABADUSE

Aktusekõne pidas dr. Taimi Proos. Ta kõneles isiklikest läbielamistest 1. detsembri mässukatsel 60 aastat tagasi ja tema esmakordsest osavõtust Vabariigi aastapäeva aktusest 1925. aastal, kui eesti rahvas taipas, et kallilt kättevõidetud vabadus oli ära libisemas: saadi siiski võimust vaenlase üle, kuid vaenlane ei maganud ja kaotasime vabaduse ja elame nüüd mälestustest Eestist, mida pealekasvaval põlvkonnal ei ole.

„Meie oleme järgneva põlve Eesti ja Eestimaa. Nad jälgivad meid, loevad meid kui raamatut, loevad meie sõnu, meie näoilmet, meie käitumist ja meelelaadi; isamaa armastust ja ka armastust Jumala vastu. Kas oleme annud neile oma parima? Kas oleme kutsunud nendes esile nende parima? Milline on olnud meie eeskuju? Päevauudised räägivad kõigest muust, aga mitte sellest, et Eesti peaks saama vabaks. Aastad lähevad, hakkame mõistma, et meie eluajal muudatusi ei juhtu . . . Pettumus, kibestus, pahameel õõnestab meie südamerahu, nagu punased õõnestasid meie vabariiki. Tihti ei löö meid meie vaenlane väljast. Tihti närib see meis eneses murede ja lootusetuse tõttu — sööme ise oma südant seest.

Minevikku ei saa muuta. Homset päeva meie ei tea. Aga tänane on meie käes. Täna peame elama nii, et meil on rõõmu üksteisest, et meil on armastus isekeskis. Oma südamerahu pärast õppigem usaldama Jumalat! Ainult Tema võib Euroopa kaardi teiseks muuta — jah, isegi ilma III maailmasõjata. Ainult Jumal võib veel Eestile anda vabaduse ja iseseisvuse, sest kõik meie ajad on Jumala käes."

EESKAVA

Järgnes kõnekoor noorterühmalt Matti Klaari juhatusel. Nad esitasid Marie Underi „Mälestus ja tõotus". Kaljo Raid Torontost esines külalisena kolme palaga tšellol: K. Raidi „Improvisatsioon", Helen Tobias Duesbergi „Kiituse laulu" ja Johannes Tall'i „Eleegiaga". Kahte viimast saatis klaveril Toomas Kirves. Samas andis K. Raid üle tervitused Torontost, Michiganist ja New Yorgist.

Järgmisena esinesid lapsed massdeklamatsiooniga, mis just eriti sobiv nii noortele ei olnud. Sämale rühmale lisandus 3 väikest tütarlast, käes sini-must-valged lipukesed ja laulsid „Vaikne kena kohakene" Tiiu Jääger'i klaverisaatel. Lapsed olid rahvarõivas ja nende säravad näod ja ilus lauluhääl tõi hetkeks silme ette

Appi Eesti vabariigi saatkonnale Londonis

Jaanuarikuu üleskutsed, aidata meie Londoni saatkonda, avasid nii mõnegi südame ja rahakotisuu, kuid vajalikust summast oleme siiski veel üsna kaugel.

Vabariigi saatkond Londonis on järelejäänud ainukene maja terves maailmas, mis kannab õigusega nime „Estonian Legation".

Oleks huvitav, kui keegi teeks ülevaate meie saatkondade saatustest. Kas teataksegi täpselt, millal ja kuidas üks või teine diplomaatiline esindus üle võeti või lihtsalt hääbus. Tänu hr. Kaps'i kirjutisele „Meie Elu" 24. jaanuari numbris, lugesime nii mõndagi huvitavat meie Londoni saatkonna hoone kohta. See on tõesti haruldaselt ilus maja ja väga ilusas kohas. Meile on aga see maja peaagu püha, meie viimane tükikene vabariigi pinnast.

Meie loeme, kirjutame ja räägime lahingutest Sinimägedel, Karjala Kannaksel ja Narva all. Samal ajal ja hiljemgi võitlesid meie saatkonnad diplomaatlikul väljakul. Ei olnud Sinimägedel, Karjala Kannaksel või Narva all võitlev sõdur sinu või minu sõdur, kes võitles sinu või minu pühaima aate eest, vaid nad olid meie sõdurid — meie vabaduse kaitsejad. Samuti ei ole Eesti Vabariigi pind ei sinu ega minu vaid meie oma.

See oleneb igaühest meist, kas ainukene osa vabast Eesti Vabariigi pinnast jääb meile või mitte.

Eesti Saatkonna Restaureerimise Fond on avatud arve numbrile 7908-0 Toronto Eesti Ühispangas.

Lähemal ajal toome lehtedes annetajate nimed, sest neile kuulub kõikide eestlaste tänu.

HENNY ARUJA

Dallase Eesti Seltsi peakoosolek

Dallase Eesti Seltsi peakoosolek peeti laupäeval, 23. veebruaril Marriott Inn Hotellis. Koosolekut juhatas Ilmar Pleer ja protokollis Rein Klaus. Külalisena võttis koosolekust osa ka ERKÜ esimees Juhan Simonson.

Tegevusaruandest selgus, et selts oli möödunud tegevusaastal korraldanud kuus suuremat üritust: Eesti Vabariigi aastapäeva aktus-pidusöögi, võtnud osa Dallase rahvusvahelisest näitusest, korraldanud Eesti lipu 100. a. juubeli-jumalateenistuse, seltsi suvepäeva, jõulukokkutuleku. Peale selle töötas iseseisvalt seltsi rahvatantsugrupp, esinedes kolmel korral. Kõik üritused on olnud edukad ja osavõtt rohkearvuline. Seltsi majanduslik läbikäik on olnud $4,975.40, näidates aasta lõpul $797.82 ülejääki. Enamus tuludest on laekunud liikmemaksudest, toetustest ja verivorstide müügist. Tegevusaasta jooksul on toetatud ka Eesti Rahvuskomiteed Ühendriikides. Peakoosolek tänas lahkuvat juhatust hea töö eest.

Uude juhatusse valiti: esimees — Ilmar Pleer, abiesimees — Urve Kiik, laekur — Ulva Nurmet, sekretär — Vilma Ungerson, juhatuse liikmeteks — Steve Olem ja Merike Põldma. Houstoni esindajaks valiti Hillar Kaasik, pereemaks Maie Pleer ja arhivaariks Voldemar Ploom. Revisjonikomisjoni valiti Rein Klaus, Matti Kiik ja Märt Nurmet. Selts avaldab üleskutse seltsi tegevuspiirkonnas (Texas ja ümberasuvad osariigid) elunevatele kaasmaalastele, kes senini pole sidet võtnud seltsiga, endid registreerida selleks, et saada perioodiliselt seltsi teadetelehte. Kirjutada seltsi aadressil: Dallas Estonian Society, 930 Yellowstone Drive, Grapevine, TX 76051. Telefon: (817) 481-1921.

Korp! Sakala võitis bridžhiturniiri

EKL-i traditsioonilisel iga-aastasel bridžhiturniiril 3. märtsil Tartu College'is oli osavõtjaid 32.

Mängudes saavutasid esikoha I. Uukkivi (korp! Sakala) ja A. Michelson (korp! Ugala). Teisele kohale tulid M. Liinve ja K. Palo (korp! Sakala), kolmandale A. Klaas ja K. Kuutan (korp! Rotalia).

Korp! Sakala lahkunud vil! A. Mägi meeskonna rändauhinna 1985. a. võitis Sakala meeskond.

E. Naberi jutustab

Ameerika uudiseid

VÄLISSUHETES

oleme sellises õnnelikus olukorras, et meid alt vedada ei saa. Iga ülikooli juures on idauurimise, nõukogude tundmise, rahvusvaheliste suhete jne. instituute, professoreid ja eksperte. Nõnda siis, kui üks tuntud nõukogude ärahüppaja väitis, et ligi pooled nõukogude funktsionärid nende välisteenistuses on KGB agendid, naeratasid meie professorid kaastundlikult, et mis tema nüüd teab . . !

Ajad degenereeruvad. Kui omal ajal Nikita nõukogudemaalt külastas Inglismaad, siis toodi talle ette kuninglikud lapsed, et ta nende päid silitaks. Nüüd käis seal nõukogude troonipärija Korbatshev ja sai vaid käepigistuse peaministrilt Thatcherilt, sedagi vaid sellepärast, et too venelane olevat meeldiv meesterahvas.

Huvitav, mis juhtub siis, kui kõik need lapsed ja ministrid kord istuvad KGB keldreis?

Muidugi seda ju tõeliselt ei juhtu, kuna asjatundjate kinnitusel too Korbatshev on ilusa näoga ja seega liberaalsem mees kui tema eelkäijad. Ja iga uus tulija on jälle liberaalsem, kuni kõik KGB on liberaalne ja koosviibimisi korraldatakse kohvikus.

SÕJALISELT ALALT

on uudiseks, et venelased on mõistnud konstrueerida raketi, mis ainult ei lenda, vaid ka jalutab. See ilmnes selgesti tolle raketi puhul, mis jalutas üle Norra meie vennasmaale, kus läks järve suplema, nagu seal pärast „sauna', kombeks on. Selle raketi liikumiskiiruse võib igaüks välja arvestada: kui raketi tulistaja märkas, et ta oli surunud valele (Hamburgi asemel Soome) nupule, või nägi aknast, et sunnik lendas vale suunas, kargas ta telefoni juurde ja helistas politrukile. See sõimas mehe läbi ja helistas laevastiku ülemale. See sõimas politruki läbi ja helistas Moskvasse. Seal äratati haiglavoodis lamav Tshernenko unest ja küsiti, mis nüüd teha? Tema käskis eksinud raketi (ja mehe) maha tulistada.

Moskvast helistati kohe sõjaväe lennujaama. Anti sireen, mehed kargasid voodist ja jooksid masinate juurde. Masinad käivitati, lennukid tõusid õhku ja hakkasid eksinud raketi suunas lendama. Kuna lennuki kiirus on vähem kui raketi kiirus, siis anti raketile käsk veidi oodata. Nii sattuski ta Soome järve.

MAJANDUSALAL

käib raha ilusti ringi. Vanade haiguskindlustuse summasid kärbitakse paari biljoni võrra kokkuhoiu mõttes. Iisraeli rahvas (ja nii ka vanad) on raskustes ja vajavad paar biljonit toetuseks. Teine paar biljonit läheb New Yorgi linna ilustamiseks suurtee ehitamisega Hudsoni kaldale. Riikliku abiga muidugi. Üldiselt öeldakse, et ilu ei anna patta panna, aga sel juhul küll. Ehitusfirmade pajad saavad kuhjani täis.

Eks siis vanadel haigetel, kel pole enam arstiraha maksta, on võimalik istuda jõe ääres ja ilutseda.

SELTSKONDLIKUL ALAL

on levimas uued ajaviitevormid. Peenem rahvas mink kasukais ja muidu lipsud ees, käivad südikalt Lõuna-Aafrika konsulaatide ees edasi-tagasi jalutamas.

Alamklass, nagu vägistajad, mõrvarid ja muidu sulid hiilivad Nikaragua metsades, nagu olevat väitnud üks kongessi demokraatide „Tip" — juht. Ja seda Ameerika rahadega! Omal ajal läks juba küllalt raha selle riigi peale, et sandanistasid seal pukki upitada!

UUS KÕRGEM AMETNIK

osteti Reagani poolt kohtuasjade juhiks hulga miljonite eest (färmeritele). Mis kallis, see kaunis, ütleb rahvatarkus! Valges Majas vahetati pealegi niipalju kohti, et president enam ei tea, missugune minister missugust asja ajab. Aga see ei loe. Vanal tsaari ajal öeldi, et „annab Jumal ameti, annab ka mõistuse!"

Põhiseaduse järgi ei tohi aga küll Jumalalt küsida — ta on riigist lahutatud.

E.V. aastapäev Londonis

E.V. 67. aastapäeva aktus peeti pärast jumalateenistust kiriku ruumides 24. veebr. Peakõnelejaks oli W. Tera ja kontsertosas esines soolalauludega A. Tera. Aktus algas Kanada hümniga, mille järele toodi sisse meie sini-must-valge lipuvalvurite Toomas Reikman'i ja Peeter Terri poolt.

Ühislaulu „Eesti Lipu" järele ütles avasõna esimees K. Loone, kes avaldas kartust meie ilusa keele tuleviku suhtes, kuna just paljudes eesti keelt rääkivates perekondades ei ole pandud ja ei panda sellele küllalt rõhku. Süüdi on ka meie ajakirjandus, kus järjest „eestitatakse" ingliskeelseid sõnu, vaatamata sellele et on olemas vastav väljendus. Ta tõi näitena hilisema kasutusele võetud sõna debatt, debateeriti, (laudkonna) vestluse, arutluse, vaieluse asemel. Eestlus ilma eesti keeleta oleks selle eest võitlustes toodud ohvrite hülgamine.

K. Loone tutvustas peakõnelejat rindevõitlejat, endist EKL abiesimeest ja Hamiltoni Eesti Seltsi esimeest, praegu Seedrioru huvide eest võitlejat W. Tera't, kes oma sütitavas kõnes ütles muuhulgas järgmist:

„Täna, 24. veebruaril pühitseme siin vabaduses E.V. sündi. Kõik, kelle südameis leidub veel ruumi isamaa armastusele, teevad seda koos meiega. E.V. kõige tähtsamal päeval austame neid kangelasi, kes andsid Eesti eest oma suurima panuse, elu, võideldes põlise vaenlase vastu. „Igal lävel tahaks kummardada, üksi kodu ei ole leinata." Need sõnad kirjutas Erik Laidsaar, kes ise Narva all langes. Nendele kangelastele avaldame täna oma südameis suurima tänu ja austuse. Mälestused kodumaast, kes meid kasvatas, õigele teele suunas, ilusa looduse ja isamaa armastusega jäävad igavesti elama.

Kodumaal Vabariigi sünnipäeva pühitsedes kõlas meie ühine tõotus „Alati valmis, Eestimaa". Kas oleme tõesti jäänud sellele truuks, mida nii siiralt lubasime, või on meid rahamärk ära võlunud? Leidub isegi neid, kes oma käed vene karule on ulatanud ja praktiseerivad vene keelt avalikult koosolekutel. Need on meie rahva suurimad reetjad.

Siinsed organisatsioonid ja nende juhid on eestluse kooshoidmiseks teinud oma parima. Seda näitas Esto '84. Üks ilusam mälestus jääb mulle igavesti meelde: Noor, nii viie-kuue aastane skaudipoiss ütles ohates enne paraadi lõpp-punkti jõudes: „Oleks veel eestlane, aga enam ei jõua". Või väike sülelaps, kelle rinnal oli silt, et „räägi minuga eesti keelt".

Meie kohus on kasvatada meie lapsi eestlasteks. Samuti on meil tarvis arusaamist, tahet ja oskust noorte kaasatõmbamiseks tööle rahvuslikul põllul. Üleliigne kriitika mõjub ainult halvustavalt. Õpetamisel, juhtimisel on suurem menu, vigu teevad ka suured riigijuhid. Tuleb lahtise pea ja arusaamisega kuulata nende mõtteid, ideesid mida võib kasutusele võtta, selle asemel et kangekaelselt rippuda vanade juba aegunud meetodite küljes. Vanad juhid väsivad, on tarvis kogemustega noori, kes jäädvustaksid eestluse tulevastele põlvedele.

Eesti rahva võitlus on kestnud kaua ja kestab veel edasi, kuni oleme ikkest vabastatud. Hoidkem püsti pead, hoiame kokku. Ühenduses on jõud, sest meid on vähe.

Lõpetan kol. A. Rebase sõnadega: „Olen uhke, et mul on võimalik juhtida üht osa eesti sõduritest, eesti sõdur võib murduda, aga iialgi ei paendu vanka ees."

Loodan, et see eesti sõduri vaim kõnnib igavesti meie kõrval."

Järgnesid ettekanded endistelt ja praegustelt täienduskooli õpilastelt. Langenute mälestuseks laulis Kadri Reikman „Puhake, paremad pojad". Peeter Terri luges „Ikkes Eesti". Nora Anderson luges A. Haava ingliskeelde tõlgitud luuletuse „Põhjamaa lapsed". Ben Anderson, Jaak Purres, James Purres ja Debbie Anderson esitasid: H. Liitoja — „Mu esivanemad", R. Päts — „Meie laul", E. Aav — „Laul kodumaast".

Kontsertosa täitis A. Tera, kes H. Keenleyside'i klaverisaatel laulis hästi tõlgendatult kolm laulu: „Minu isamajakene", H. Meri — „Kas mäletad", P. Tammeveski — „Kodumuld". Solistidele anti tänutäheks lilled.

□

Peab siinjuures nimetama, et L.E.S. täienduskooli õpilased on eranditult segaabielu perekondadest. Samuti täiskasvanute klass, kus praegu õpib neli naisisikut. Suurim tänu kõigile! Meie siiraim tänu kuulub ka õpetajatele, eriti L. Terri'le, kelle raugematu tahe ja ind on juba aastaid olnud täienduskooli üks alustaladest.

Lõppsõna ütles sekretär P. Rohunurm ja aktus lõppes hümniga.

L.K.

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakirja

riinu

tellimisi.

Aarne Vahtra loeng teemal „Kultuuribürokraatia — venestamise tööriist" tuli olude sunnil pidada Tartu College'i eesruumis.
Foto — O. Haamer

Eesti kultuur kadumise ohus

Aarne Vahtra loeng

Neljapäeval, 14. märtsil toimus Tartu College'i ruumides Aarne Vahtra loeng teemal: „Kultuuribürokraatia — venestamise tööriist." Kuna Tartu College'i suure saali pärand polnud veel kuivanud, tuli kasutada saali eesruumi, mis hädavaevalt suutis mahutada arvuka kuulajaskonna.

Aarne Vahtra oli 1974. - 76. aastani ENSV Riikliku Noorsooteatri direktor, 1976 - 81. a. ENSV Teatrite Valitsuse abijuhataja ja 1981 - 82 sama asutuse juhataja, olles ühtlasi Noorsooorganisatsioonide Komitee presiidiumi liige, Kultuuritöötajate Ametühingu Vabariikliku presiidiumi liige, ministeeriumi parteibüroo sekretär, kuulus ministeeriumi kolleegiumi ning oli 1974. -1982. aastani EKP Keskkomitee liige. Kahe ja poole aasta eest Pariisis olles õnnestus tal saada Prantsuse valitsuselt poliitilise põgenikuna asüüli.

MAAILMA VALLUTAMINE

Loengu sissejuhatavas osas juhtis kõneleja kuulajate tähelepanu vaenlase tundmise vajadusele. Ta imestas, et Läänes ei taheta aru saada (poliitikud kaasarvatud), et Nõukogude Liidule ei saa läheneda normaalse riigi mõõdupuuga. Unustatakse, ja ei taheta endale tunnistada, et N. Liit on täielikult erinev. Püütakse teha lepinguid, kuid unustatakse, et senini pole N. Liidu poolt ühtegi lepingut peetud. N. Liit, olles maailma noorim impeerium, on oma huvid ja soovunelmad *osavalt* ühendanud marksistliku teooriaga ja ühiseks sihiks on maailma vallutamine. Selle sihi saavutamiseks on kõik abinõu lubatud. Selle süsteemi juures ei ole oluline kes seisab pukis, sest see kurikaval sümboos töötab igas olukorras. Lootus, et see savijalgadel seisev impeerium langeb kokku, ei ole täitunud. Läänesviibivad dissidendid on püüdnud seda olukorda selgitada ja igaüks peaks püüdma endale selgeks teha Nõukogude impeeriumi tugevad küljed ning, neid tundes, leidma abinõusid nende tasalülitamiseks intellektuaalsete relvadega.

KULTUURIBÜROKRAATIA

Kõne peateema juurde asudes andis kõneleja seletusi kasutatava terminoloogia kohta.

Bürokraatlik struktuur N. Liidus on loodud kõikide kultuuriavalduste mõjutamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks.

Kultuurbürokraatia all on mõeldud inimesi, kes on andnud enda partei bürokraatliku masinavärgi teenistusse.

Venestamine on poliitika, mille eesmärgiks on impeeriumi vähemusrahvuste ümberrahvastamine. Venestamise produkt oleks inimene vene keele ja meelega, sealjuures aga siiski veel südame ja peaga.

Sovetiseerimine, millega eriti aktiivselt tegutseb Eestimaa Kommunistliku Partei juhtkond, on eesti rahvale eriti hädaohtlik. Selle üheks tööriistaks on kultuuribürokraatia, mis peab tagama eesti kultuuri sulamise ühtlasse nõukogude kultuuri s.t. eesti kultuur kaoks.

Kui 1949.a. küüditamistega püüti hävitada eesti rahva jhu, siis 1984.a. 1. augusti Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee otsusega mindi eesti rahva hinge hävitamise kallale, sest töötajate keskel tehtava kasvatustöö eeskirjade järele, juht ei vastuta mitte ainult oma kutsetöö, vaid eelkõige ideoloogia eest oma töölõigus.

PARTEI ORGANISATSIOON

Edasi kõneleja andis pikema seletuse partei organisatsioonist ja koosseisust, mis koosneb viiest sekretärist. Esimene sekretär (Karl Vaino) ja teine sekretär on üldjuhid, kolmas sekretär juhib tööstust, neljas — põllumajandust ja viies on ideoloogia sekretär. Ideoloogia sekretärile allu-

Aarne Vahtra kõnelemas.
Foto — O. Haamer

vad kolm osakonda: kultuuri, teaduse (õppeasutused) ja agitatsiooni ning propaganda-osakond. Ideoloogia osakond on samuti tihedalt seotud teiste sekretäridega, sest otsuseid ei tehta ilma ideoloogia osakonna nõuandeta.

Kõneleja luges veel ette tõlke Münchenis ilmuvas ajakirjas „Forum" ilmunud ukraina pagulaste poolt kirjutatud artiklist. Tõlge on saadetud avaldamiseks ka eesti ajalehe. Artiklis on küsimused ukraina pagulastele: 1. Kas kahetsete, et tulite lääne? 2. Kas leidsite läänes kodu? 3. Kas tahate kodumaale tagasi pöörduda? 4. Kas teie tagasipöördumise eeltingimuseks on seal valitseva korra radikaalne muutumine ja millised oleksid need muudatused? 5. Kas usute, et saate kord kodumaale tagasi? Kõik küsimused sobivad ka meie pagulastele esitamiseks.

KÜSIMUSED

Ettekande lõpul vastas kõnele koosolijate poolt esitatud küsimustele. Esimese küsimuse esitas A. Nõmmik — „Milline oleks vastus viimasele küsimusele?" Kõneleja vastas: Pagulased ei peaks ennast petma lootusega, et Nõukogude impeeriumis valitsev kord variseb kokku. Terroriaktidega võitlemine, nagu seda teevad araablased, ei ole andnud tulemusi. Kõige mõjuvamaks relvaks jääb siiski intelletuaalne relv.

Pikema seletuse andis lektor kunstnikke ja kirjanikkude olukorral kohta. Kasutatakse lepingu süsteemi s.o. sõlmitakse leping teatava teose või töö tegemiseks, saades selle eest lepingu sõlmimisel kätte 25%. Ka on võimalik saada laenu Kirjanike Liidult. Tavaliselt aga kunstikooli lõpetavad teenivad palgalistel kohtadel ja teevad loomingulist tööd palgatöö kõrval.

Küsimusele, kas uue juhi asumine riigitüürile on meile kasuks, vastas küsitav eitavalt. Lektor selgitas ka ligemalt olukorda, kui rahvuskommunistlik liikumine õhutas eestlasi astuma parteisse, et täita juhtivaid kohti eestlastega, lootes nii venelasi eemale hoida.

Tallinnas on eesti ja vene kolooniad. Läbisaamine kolooniate vahel on väga halb. Kuuekümnendate aastate algul olid *sega koolid (eesti-vene)*, mis aga tulid kaotada kakeluste pärast.

O.H.

E.V. Aastapäeva pühitsemine Kitchener-Waterloos

Kitchener-Waterloo eestlaskond pühitses Eesti Vabariigi 67. aastapäeva 17. veebr. jumalateenistuse ja aktusega St. John'i kiriku Waterloo's. Jumalateenistusel teenis pastor Tõnis Nõmmik ja teenistust kaunistas lauluga „Hoia Jumal Eestit" noor skaudipoiss Hendrik Nõmmik.

Jutluse aluseks võttis õpetaja Matt. 25; 1-11, rääkides ootustest ja lootustest, mis küll sageli lähevad luhta, kuid pühakiri näitab, et need, kes lootsid, ei jäänud hätta. Ta võrdles eestlaste olukorda Paabeli vangipõlvega. Nagu lõppes Paabeli vangipõlv, nii saab ka meie seas olema neid, kes viivad kord eesti lipu tagasi kodumaale ja ehitavad üles pühad paigad. Meile näib see ootamine pikk, sest Jumala üks päev on meie 1000 aastat, kuid kui meie ei jää vaikivasse ja lootusetusse olukorda, siis Jumal aitab meid. Nagu ütles Martin Luther: „Oota ja looda, tööta ja palveta". Jumal annab elukrooni nendele, kes jäävad truuks surmani. Õpetaja mälestas palves langenud kangelasi ja kogudus laulis „Õnnista, Looja vaim... hauagi ööl..."

Päevakohase kõne pidas A. Kaldre, kes on endine Eesti Vabariigi ohvitser, on võidelnud Teises maailmasõjas, praegune Kitcheneri E. Seltsi sekretär ja kauaaegne Seedrioru tegevliige.

Kõneleja tervitas koosolijaid K.E. Seltsi nimel ja rääkis kokkuvõttes: Eesti Vabariiga aastapäeva pidulik pühitsemine peab andma meile jõudu ja usku, et saame jälle õiguse oma päriskodule Läänemere rannikul. 24. veebruar ei kustu eesti rahva ajaloos, see on meie suurim rahvuspäev. Sel päeval ühendavad meid tugevad rahvuslikud sidemed — mineviku, oleviku ja tuleviku sidemed. Eestlase tee on olnud alati võitluse tee. Kui meie esivanemad valisid oma asukohaks Läänemere kalda, siis ei arvanud nad, et see kujuneb kohaks, kus huilgavad tõmbtuuled nii idast kui läänest. Eesti võitluses on olnud nii võite kui ka kaotusi, kuid eestlane ei ole alistunud, vaid püsib senini. Suur osa on olnud täita eesti sõduril, kellele rasketes võitlustes andis jõudu armastus kodumaa vastu ja tung vabaduse poole. Vabadussõjas võitlesid kõrvuti isa, poeg ja pojapoeg. Neist on palju kangelasi kirjutatud ajalooraamatusse ja paljud neist said surma. Nende auks püstitati Eesti Vabariigi ajal ausambaid, kuhu raiuti marmorisse nende kangelaste nimed. Eesti Vabariigi loomisega algas riigi ülesehitamine, mille pearõhuks oli naaberrahvastega hea läbisaamine ja majanduslik areng. Varsti möödusime oma arengus teistest riikidest, eriti hariduse poolest. Oli vaba areng meie oma vabas riigis. Selle katkestas 16. juunil 1939. a. idanaabri ultimaatum, mille tagasilükkamiseks oli jõud väike, ka olime jäänud üksi. Järgnev traagika oli raskeim aeg meie rahvale, kui ka meie presidendile, kes ei põgenenud, vaid jäi oma rahva juurde, kus ta ka vangistati. Ainult 22 aastat olid eesti rahval vabad, kõik teised ajad elas ta kas orjuses või paguluses. Rahvuse, milleks on meie keel, kultuur ja ühtekuuluvus, säilitamine noorte juures on meil seda raskem, mida kauem me elame paguluses. Iseseisvuse saavutasime sihikindla võitluse tagajärjel — koos võidame, lahus kaotame. Peame näitama nii kodumaale kui ka teistele rahvastele, et meil on igatsus tõe, rahvusliku õnne ja vabaduse järgi. President K. Pätsi elukäik sümboliseerib eesti rahva käekäiku — jäädes truuks oma rahvale. Võidab see, kelle poolel seisab õigus. Meie ei nõua midagi, mis ei ole meie. Esto '84 oli võimas eestluse demonstratsioon kõigil aladel ja suur rahvuslik elamus. Eestluse hääl kostis kaugele ja näitas, et eestlus jääb püsima.

Hr. A. Kaldre lõpetas Hendrik Visnapuu paguluses kirjutatud luuletuse sõnadega: „Aastatuhanded on sinu kätes . . . Hoida kinni niikaua, kui saad."

Kirjalikud tervitused luges ette kirikunõukogu esimees ja K.E. Seltsi juhatuse liige I. Jõgi. Lipuvalve korraldasid skaudid ja Eesti Vabariigi aastapäeva pühitsemine lõpetati meie rahvushümniga.

Georgina eestlased tähistasid Vabariigi aastapäeva

Laupäeval, 23. veebruaril toimus Virginia Ühendatud (United) kirikus Eesti Vabariigi 67. aastapäeva jumalateenistus, kus jutlustas Jakobi koguduse õpetaja mag. T. Nõmmik, orelil Ed. Welin. Solistina esines 16-aastane Kadri Nõmmik.

Eesti lipp toodi kirikusse ja seisid lipuvalves; Kadri, Hendrik, Tiiu Nõmmik ja Ellen Olving.

Altar oli Agnes Möller'i poolt kaunistatud lilledega tema abikaasa 3. surma-aastapäeva mälestamiseks.

Jumalateenistus algas Kadri Nõmmiku soologa „Hoia, Jumal, Eestit". Õpetaja oli oma vaimuliku kõne aluseks valinud I Moosese raamatu 3. peatüki, millele oli ehitanud oma sügavalt rahvusliku jutluse.

Pärast jutlust mälestati Eesti vabaduse eest langenud kangelasi. Jumalateenistus lõppes Eesti hümniga.

Kiriku seltskondlikus ruumis toimus Vabariigi aastapäeva aktus.

Aktuse kõne pidas Eino Kuris, kes ütles, et Eesti kodusse kuulub eesti keel. Samuti ka segaabieluliste kodusse kuulub ta ühe keelena. Perekonna keskustelu peab kulgema eesti keeles. Mõnesajasõnalise „köögikeele" kõrval on vajalik noortega vestelda tehnilistel, kunstilistel ja muudel aladel. Tellida ja lugeda eestikeelseid ajalehti ja raamatuid.

Need lastevanemad, kes peavad lugu eesti keele viljelemisest ja selle õppimisest oma lastele on tänapäeva rahvuslikud sangarid, kes vajavad kiitust ja tänu.

Meie homse päeva võti on noorte käes. Eesti keelt säilitades säilitame oma rahvuskillu siin võõrsil.

Pärast kõnet gaidi- ja skaudinoored laulsid kaks laulu. Aktus lõppes Eesti hümniga. Siis asuti rikkalikult kaetud kohvilauda.

Kirikuliste poolt tänas J. Säägi koosviibimise korraldajaid: Olga Pääbo, Alice Päri, Aino Rosenberg, Selma Hõbe, E. Meidla ja Rein Hõbe. Samuti tänas ta õpetajat ja aktusekõnelejat E. Kurist.

Aktusest võttis osa 26 inimest. Royal Beach asub Torontost umbes *100 km eemal, siin elab palju, kellel ei* ole autot ja on liiga vanad pikemaks sõiduks. Rahvuslikult häälestatud eestlased tahavad seda päeva väärikalt tähistada ja sellepärast on siin korraldatud E.V. aastapäevi, pühitsetud Võidupüha ja jaanipäeva, mardipäeva jne.

J.S.

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

MITMEKULTUURILISUS.
Pärand, mis meist teeb kanadalased.

Mitmekultuurilisus Kanadas süvendab meie kõikide ühistunnet.
Mitmekultuurilisus on see koetis, mis ühendab meie rahvusriigiks. See vaim ehitas Kanada üles ja see on unistus, mis lahkelt võtab vastu uusi kanadalasi meie kaldail.
Sellepärast Kanada valitsus püüab pakkuda igale kanadalasele võimalust, et osa võtta võrdselt ja täielikult meie mitmekultuurilisuse pärandist, mis end väljendab Kanada elu igas aspektis.

Kaitstes Kanada kultuuri mitmekesisust, kaitseme ühtlasi Kanada riigi identsust.
Lisainformatsiooni saamiseks võtke ühendus kõige lähema Secretary of State bürooga või kirjutage Ottawasse:

Communications Directorate,
Secretary of State,
Ottawa, Ontario, K1A 0M5.

MITMEKULTUURILISUS. KÕIKI KANADALASI ÜHENDAV VISIOON.

TRANSLATED BY: **„MEIE ELU"**

Minister of State
Multiculturalism
Hon. Jack B. Murta

Ministre d'État
Multiculturalisme
L'hon. Jack B. Murta

Canada

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

„Mõisapreilnade koor" kaheksa laulja, solisti ja klaverikunstnikuga esinemas Toronto Eesti Segakoori „lõbusal laupäeva õhtul". Foto — S. Preem

„The Political Refugees"

Dr. Karl Aun'a ingliskeelne raamat eestlastest Kanadas

Prof. dr. Karl Aun'a ingliskeelne raamat eestlastest Kanadas ilmub maikuus pealkirjaga „The Political Refugees", alapealkirjaga „A History of the Estonians in Canada". Teos ilmub McClelland & Stewart kirjastusel Torontos sarjas, mis käsitab rahvusgruppide ajalugusid Kanadas. Nendest kümme on juba ilmunud, näit. ungarlaste, poolakate, portugaallaste, kreeklaste, ukrainlaste ja hiinlaste kohta. Umbes kaks tosinat on veel oodata või ettevalmistusel, nende seas ka lätlaste ja leedulaste omad.

— Kirjastuse poolt oli ette nähtud mitte rohkem kui 200 lehekülge. Nii umbes see ka tuleb, kuid selle sees ka 18 lk.statistilisi tabeleid, 16 lk.fotosid ja lisaks kaks kaarti, bibliograafia ning indeks, ütles autor „Meie Elule" antud jutuajamises.

— Kas on see ajalugu, või on midagi nagu „Eestlased Kanadas", ainult inglise keeles ja lühendatult?

— Ei ole õieti kumbagi, kuigi käsitab ka sajandi alguses Albertasse tulnud eestlasi ja haarab pea kõiki neid alasid, mis on koguteoses „Eestlased Kanadas". On täiesti erinev oma otseselt eesmärgilt, milleks on tutvustada eesti rahvusgruppi kanadalastele (või ka väljaspool Kanadat), s.t. mitteeestlastele. Muidugi see on mõjustanud osalt ka sisulist valikut, kuid palju enam esitamise viisi, mis võõra lugeja jaoks peab olema ülevaatlik ja samal ajal ka terviklik, peab olema kergesti loetav ja ka hästi arusaadav, võiks öelda isegi, et tarvilikul määral veenav. Teatavaid aspekte on tulnud rõhutada, mõnikord isegi korrata, ja kirjelduste juurde anda ka põhjendusi ning analüüse. Mitte ainult meie eneste vaatekohtadest, vaid peamiselt Kanada perspektiividest. Näiteks, esimene peatükk annab ülevaate Eestist ja eestlastest üldiselt: ajalugu, kultuur, keel jne. Võõrale lugejale oli selline sissejuhatus absoluutselt vajalik. Sellele järgnevad siis peatükid eestlaste immigratsioonist Kanadasse , nende siin kohanemise viisid ja mured, ning sellepeale peatükk, mis taotleb analüütiliselt iseloomustada eesti rahvusgruppi Kanadas. Selles leiab välja toomist eestlaste hariduslikult ja majanduslikult kõrge tase, eraldi peatudes ka eestlaste ettevõtlikkuse ja elukutselise jaotuse juures. Sellega lõpeb ka raamatu esimene osa.

Teine osa on kõige mahukam ja käsitab eestlaste rahvuskultuurilise tegevuse alasid Kanadas: organisatsioonid, kirikud, koorid ja muusika, teater, täienduskoolid, suvekodud, skaudid-gaidid, rahvatants, sport, Ühispank, Tartu College jpm. Lõpeb suurpidustustega, Toronto suvepäevadest kuni Ülemaailmsete E. Päevadeni, rõhuga neile,mis on aset leidnud Kanadas. Kogu seda osa läbib üks joon — Kanada eestlaskonna ühendused ja sidemed teiste eestlaskondadega mujal maadel, nn. eestluse globaalsus — ja teiselt poolt sunnitud isoleeritus oma rahvast okupeeritud kodumaal.

Kolmas osa on lühike, osalt eelöeldut kokku võttes või veelkord teatavaid osi rõhutades. Sellejuures on siin ka uuesti puudutatud seda, mis läheb läbi kogu raamatust selle peateemana: eesti rahvusgrupp Kanadasse tekkis praktiliselt alles Teise maailmasõja poliitilistest põgenikest. Kanada kirjanduses, ka immigratsiooni kohta käivas kirjanduses, pole seni pea kunagi vahet tehtud nende vahel, kes tulevad ise omale Kanadas paremaid elamisvõimalusi otsima ja kes on sunnitud vägivaldselt oma kodumaalt lahkuma kõike sinna maha jättes. Peab ka ütlema, et peale lätlaste (ja ka leedulaste) ükski teine rahvusgrupp Kanadas ei ole nii valdavalt kunagi koosnenud poliitilistest põgenikest kui eestlased. (Ka lojalistide tulek Ameerikast 200 aastat tagasi kaasa arvatud). Samadel põhjustel on see vahe ka senini leidnud väga vähe arusaamist ja selle nii väljatoomine, et võõras lugeja sellest ka aru võiks saada, oligi raamatu kirjutamisel selle üks pea-eesmärke. Sellest ka raamatu pealkirigi.

— Kuidas see tuli, et teie selle kirjutamise ette võtsite ja kas selleks ka kusagilt finatseerimist on olnud?

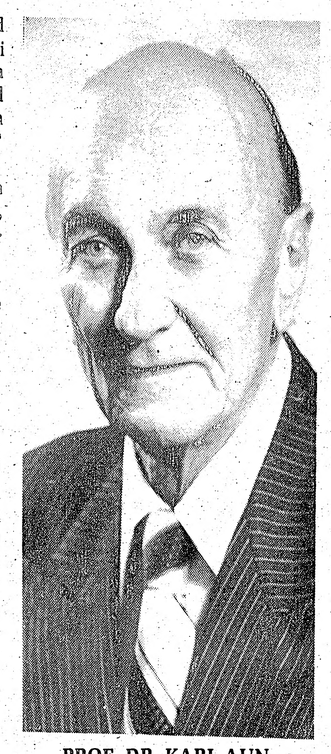

PROF. DR. KARL AUN

— Umbes tosin aastat tagasi võttis Multikultuuri Direktoraat Ottawas etnilist gruppide ajalugude seeria oma tuleviku kavva. Seda kuulutati üksikute rahvusgruppide viisi välja, eestlased ei olnud mitte kõige esimeste, kuid siiski üsna esimeste seas. Väljakuulutamine tegelikult tähendas, et otsiti kirjutajaid, kes siis vastavalt ka omalt poolt üksikasjaliku n.ö. tööprojekti esitaks. Olin sellest informeeritud, kuid kahtlesin kas mul selleks aega jätkub ja kas üksinda toime tulen, seni kuni mõne aja järgele pöörduti minu poole täiesti eraviisiliselt, et kas olen huvitunud ja selle kirjutamist kaalunud. Töötasingi välja omapoolse projekti koos kulude eelarvega ja saatsin Ottawasse, kus selle kinnitamine võttis pea aasta, sest pidi eitea-mitmest instantsist läbi minema.

Kas keegi teine eestlane ka omapoolse projekti esitas, seda ma ei tea. Sellele aga siis järgnes nn. töölepingu sõlmimine 1976.a. sügisel. Lepinguga kohustusin mina esitama Direktoraadi poolt heakskiitmist või vastuvõtmist leidva käsikirja ja Direktoraat kohustus mulle tasuma eelarves ettenähtud suuruses ja kujul sellest mulle tekkivad kulud. Minule töö eest tasu ei olnud, pidin seda tegema n.ö. ülikooli ajast. Õieti, leping ei olnudki minu nimel, osalised ja allakirjutajad olid ühelt poolt minu ülikool, Wilfrid Laurier, ja teiselt poolt Secretary of State, Ottawas. Nii tuli välja, et ülikool vastutas minu töö eest ja sai rahad kulutuste katteks, mida mina aga käsutasin. Suurematels kuludeks peale fotokopeerimiste ja kirjatarvete oli Statistics Canadale statistiliste andmete eest ja käsikirja mitmekordne ümberkirjutamine koos keeleliste redigeerimistega, milleks ma ise ei olnud võimeline; jooksva sekretäriaal-abi ja raali aja andis ülikool.

Käsikirja viimane ja lõplik, stiililine ja keeleline, viimistlemine oli aga juba kirjastuse — õieti kogu selle seeria tegevtoimetaja poolt. See oli muide väga, väga hea, ta andis ka veel mõnagi väga head viimase minuti sisulist nõu.

— Kes Ottawas käsikirja vastuvõtmise otsustas?

— Ametlikult oli selleks vastav komisjon või nõukogu Multikultuuri Direktooriumi juures, tegelikult arvan aga, et selle seeria kaks toimetajat, kes enne heaks kiitma pidid ja ettepaneku tegema. Üks on sotsioloog York ülikoolis ja teine ajaloolane Galgaryst. Nende poolt on ka saatesõna raamatule.

Õieti, nemad lugesid juba ühte minu käsikirja varasemat versiooni, mille ma veel mitu korda hiljem põhjalikult ümber töötasin. Nendest ühe arvamus oli juba siis hea, teine aga ei olenud sugugi rahul, leidis et ajalugu liiga vähe ja rahvusgrupi tegevuse üksikasju liiga palju. Jäin siiski oma arvamuse juurde, kuid olen selle kriitika eest ka tänulik. See pani mind palju asju uuesti läbi mõtlema ja tulemusena organiseerisin oma kärikirja üsna täielikult uut viisi ümber.

Aga enne vastuvõtmist saadeti mu käsikiri lugemiseks ja arvamuse avaldamiseks ka kolmele eestlasele Ottawa enese valikul. Minule ei ole öeldud,kes nad olid, kuid mulle saadeti nende kommentaarid anonüümselt. Ka neist oli mul väga palju kasu. Tuli aga ka, et üks neist kiitis eriti mu käsikirja ühte osa, teine aga väitis,et seda millest seal juttu,polevat üldse kunagi olemas olnudki. Jäin ka selles enese juurde, kuid kirjutasin ise selle koha veel mitu korda ümber, et paremaks ja selgemaks teha.

— Kuna algasite juba 1976.a., siis tähendab see, et kirjutamine võttis pea kaheksa aastat. Kas sellised mitmekordsed ja mitmete poolt lugemised olid ka viivitute põhjuseks?

— Mitte eriti. Aga see oli mulle enesele kui Tallinna linna ehitamine, mis kunagi valmis ei saa, nõnda et ma ka ise kõigega täiesti rahule jääksin. Oli koguni mitu korda, et panin ise kogu töö päris pikemaks ajaks kõrvale ja ei teinud midagi, et siis uuesti värskemate ja uute mõtetega selle juurde tagasi tulla. Üheks nõudeks oli ka, et pidi olema niihästi populaarne kui ka teaduslik. Neid kahte korraga on ju pea võimatu. Julgen siiski arvata, et minu oma vastab teaduslikkuse nõudele palju paremini kui ükski selles sarjas seni ilmunu. Ja loodan, et sealjuures on ka ladusalt loetav ning kergesti arusaadav, ei puudu kohati ka mõned tabavad, humoorikad või illustreerivad jutustused või näited.

— Kas oli palju kasvu ka koguteosest „Eestlased Kanadas"?

— Muidugi oli sellest palju kasu, oma raamatus toetun ka ainult selle koguteose materjalidele pea paarkümmend korda. Aga kaugeltki kõike,mida see väga kogukas ja põhjalik teos sisaldab,ei läinud mul vaja ja teiselt poolt vajasin ka palju mida seal ei ole. Palju oli kasu ka Eesti Liit Kanadas suulise ajaloo materjalidest, millist projekti kadunud Jaan Olvet omal ajal alustas, kuid peale tema ootamatut surma mina lõpule viisin.

ÕIENDUS

Eelmises „Meie Elus" ilmus paar ebatäpsust seoses „Kosjasõidu" lavastusega, mida palume lahkelt vabandada. Nimelt lavastati see viimati 1957. aastal ja selle muusika arranzheeris vanameister Mahta Söödor.

Üleskutse eestikeele õpetajatele

Tiiu Salasoo soovib mõtteid ahetada eesti keele õppemetoodika üle. Ta arvab, et sobiv aeg oleks arutlusteks tulla kokku Lääneranniku Eesti Päevade ajal Portlandis 4. juulil 1985. Kontakti loomine on vajalik enne kokkutulekut, et varustada õpetajaid küsimuslehega. Palutakse kõiki eestikeele õpetajaid, kes tulevad kokkutulekule, kui ka neid, kellel ei ole võimalik tulla, saata oma nimi ja aadress Lääneranniku Eesti Päevade juhatusele aadressil: Lehti Merilo, 3465 East Burnside Street, Portland, OR 97214. Teatel palume märkida, kas võime loota teie osavõtule või mitte. Ootame vastust hiljemalt 1. maiks 1985.

O.K.

Eesti keele lühisõnastik ja „Kalevipoeg" noortele

Möödunud aasta lõpul ilmus Eesti Koolide keskus USA-s väljaannete sarjas keleteadlase Hildegard Rinki koostatud „Eesti keele lühisõnastiku" teine väljaanne. Selle esimene väljaanne ilmus 10 a. tagasi ja leidis eesti keele õppijate poolt hea vastuvõtu ning on käibelt lõppenud ja seega tekkis vajadus kordustrükiks. Uues väljaandes, võrreldes varasemaga, ei ole täiendusi ega muudatusi.

Nimetatud lühisõnastik mahutab 166 lk. üle tuhande igapäevases keelepruugis kasutatavat eestikeelset sõna koos ingliskeelse tõlkega, mis on küllaldane noortele ja ka täiskasvanuile eneseväljendamiseks lihtsas igapäevases praktilises kõnekeeles. Isegi vähema sõnatagavaraga saab oma mõtteid väljendada, kui tuntakse veidi kasutatavate sõnade käänamise- ja pööramisvorme.

Lühisõnastiku koostaja Hildegard Rink oma eessõnas mainib: „Sõnade valikul on püütud esindada olulisemaid sõnadegruppe ja mõisteid. Välja on jäetud võõrsõnad, mis identsed ingliskeelsete sõnadega (literatuur, büroo, raadio jne.) ja kergesti arusaadavad laensõnad (muusika, tehnika, paber, pott jne.)". Kõik esinevad sõnad on teoses järjestatud tähestikulises järjekorras, kusjuures on märgitud iga sõnaliik, nagu: nimisõna, omadussõna, arvsõna, pöönsõna jne., kõik 9 sõnaliiki. Samuti on käändsõnadel välja toodud iga sõna kohta peakäänded ja pöördsõnadel peapöörded, mille abil saab kergesti tuletada teisi vajalikke vorme kõneks ja kirjutamiseks. Kergemaks ja tulemusi andvamaks osutub see lühisõnastik, kui tutvunetakse enne või ollakse tuttav eesti keele grammatika põhireeglitega- käänamise ja pööramisega. Siis on ka õppimine meelepärasem. Lühisõnastiku lõpul on ka ära toodud 18 lk. kõik teoses esinevad sõnad koos tõlkega.

See lühisõnastik on väga soovitav inglise keelt kõnelevate maade eesti koolide (täienduskoolide) vanema astme õpilastele eesti keele sõnavara rikastamiseks ja samuti ka igale teisele noorele ja täiskasvanuile, kel eesti keel ununemas, sest see annab sõnadega koos ka muutevormid. Sõnaraamatus on kõikide sõnade õigekirjutus ja põhivormid kooskõlas õigekeelsuse sõnaraamatu normidega. Ka on eessõnas autori poolt selgitus sõnaraamatu kasutamise kohta.

„KALEVIPOEG" NOORTELE

Samuti ilmus möödunud aasta lõpul Eesti Koolide Keskus USA-s väljaandel kordustrükina lühikokkuvõte-jutustus meie rahvaeeposest „Kalevipoeg", mis annab noortele ülevaatliku pildi meie muistse legendaarse kangelase Kalevipoja elust, seiklustest ja vägitegudest. Kordustrükile on juurde lisatud ka teose „Kalevipoja" koostaja Fr. R. Kreutzwaldi sissejuhatav soovitus „Laena mulle kannelt, „Vanemuine", mis puudub originaalis.

See 64 lk. mahutatud jutustus on äratrükk 1946.a. Saksamaal Schwarzenbecki põgenikelaagri eesti kooli väljaandest, mille koostanud sealse kooli õpetaja E. Toome ning puudutub kõiki kahtekümmet lugu (lugulaulu). Jutustus on noortele ladusas ja arusaadavas keeles. Ka tsiteeritakse jutustusega paralleelselt igas loos lühidalt värsiridu, et tutvustada noori rahvalaulu riimiga ja keelelise väljendusega.

Paljud meie kultuuravaldused proosas, luules, kujutavas kunstis ja laulus on tihedalt seotud Kalevipojaga ja Kalivite saagadega, millest hoovab julgustav vaim, jõud ja tahe, mis meid laialipaisatuid koondab üle maailma. Seda arvestades on see lühijutt noortele tere tulnud ja soovitav kasutusele võtta eesti täienduskoolides ja ka eesti kodudes, et noored õpiksid tundma Kalevipoega ja omaksid tema vaimu. Ka on see väljaanne väga sobiv noortele ja lastele eesti keele lugemis- ja jutustamisoskuse õpetamiseks. Väljaande lõpul on ka lühidalt avaldatud „Kalevipoja" koostaja Fr. R. Kreutzwaldi eluloolised andmed ja missugune osa oli tal kanda möödunud sajandil meie rahvakirjanduse põllul. Oleme Kalevi lapsed ja hoiame Kalevipoja vaimu kõrgel!

GASTON O. RANDVEE

Esimesest eesti ajalehest

1857.a. hakkas ilmuma „Pärnu Postimees ehk Nädalaleht". 1886.a. viidi ta Pärnust Tartu ja 1891.a. tehti tast esimene eesti päevaleht. Ta ilmus igal äripäeval. Sel lehel on olnud suur tähtsus eesti arenemisloos, eriti kui Jaan Tõnisson teda hakkas toimetama — 1896.a.

Varem oli aga vähemalt kolmel korral enne seda katsetatud eesti ajalehega. Nii trükiti 1766.a. Põltsamaal mingit arstiteaduslikku ajakirja „Lühikesed Õpetused". Teiseks katseks oli „Tartumaa Rahva Nädaleht" 1806.a. ja kolmandaks oli Otto Willem Masingu „Maarahva Nädala Leht". Esimesed kaks jäid seisma juba teisel aastal, viimane ilmus neli aastat ja lõpetas siis oma ilmumise.

„Pärnu Postimees" jäi püsima. Siis oli rahvas jõukam ja ei hoolinud enam väikesest rahakulust ajalehele, ka enam arenenud oli rahvas ning rohkem huvi lugemise vastu. Peale selle oli „Pärnu Postimehe" toimetajaks selle aja kohta haruldaste võimetega kirjamees, Johann Woldemar Jannsen (1819 — 1890)), Lydia Koidula isa. Tema oskas ladusasti ning rahvapäraselt jutustada ja rasked asjad kergesti arusaadavaks teha rahvale.

Sissejuhatav laul esimeses numbris: Tere, armas eesti rahvas! Mina Pärnu Postimees Kuulutama olen vahvas, kõik mis sünnib ilma sees.

H.Õ

Stokholmi Eesti Meeskoori kontsertmatk Helsingisse

Stokholmi Eesti Meeskoor, üks tugevamaid Eesti Meeskoore Läänes, teostab tänavu kontsertmatka Helsingisse. See toimub kavade kohaselt aprilli teisel poolel. Koori sõpruskooriks Helsingis on sealne Kansaliskuorq, missuguse külalisena stokholmlased ka Helsingisse reisivad. Teatavasti võttis Eesti Meeskoor Stokholmis vastu Kansaliskuoro. Seega oleks seekordne Stokholmi Eesti Meeskoori kontsertmatk ka külalismatkaks Kansaliskuorole.

Stokholmi Eesti Meeskooris laulab praegu 60 kuni 70 meest. Neid juhatab Lembit Leetmaa.

(VES)

Lauluga laupäeva õhtule

Toronto Eesti Segakoor on varakevadeti korraldanud „Lõbusaid Laupäeva õhtuid" nii arvukalt, et see on kujunenud traditsiooniks nii Toronto kui ka selle lähema ümbruse eestlasist publikule. Selle ürituste puhastulu peab katma koori töökulud terve aasta jooksul.

On tõsi, et varasemaid „lõbusaid laupäeva õhtuid" ei saadud pidada Toronto Eesti Majas, kuna 800-line publik oli neil õhtuil tavaline. Nüüd on aga aastad teinud oma töö, nii laval kui ka põrandal. Traditsioone austavast traditsioonilisest publikust oleme kaotanud vähemalt pooled. Seepärast võime nüüd lugeda pidu õnnestunuks 300 külalisega ja 15 minutilise kergesisulise kavaga. Muidugi pole sugugi võimatu, et Toronto Eesti Segakoor võib meid tulevikus jällegi üllatada mõne pooletunnilise muusikalise lavastusega.

Peoõhtu avas koori esimees Arnold Kelder, tervitades külalisi ning soovides kõigile head peotuju.

Seekordses eeskavas esitati kord varem nähtud mõisapreilnade koori kaheksa laulja, solisti ja klaverikunstnikuga. Koori tutvustajaks liikmeks oli Hoffmannide soost Lisanne Vaher, solistiks väga kõrge daam, Rosalinde (Lydia Kööp) ja klaverikunstnikuks Francisco Liist (Uno Kook).

Koori liikmed kandsid 19. sajandi rõivaid, mis olid sama koomilised nagu ülejäänute nimedki: Mahwalda, Rosamunde, Liischen, Gretchen, Mariechen, Gertrud ja Eufentine.

See saksikute koor esitas kaks laulu: „Kui mina alles noor veel olin" ja „Noorusmaalt kolm lille noppisin". Solist laulis Francisco Liistu klaverisaatel „Wenn im sommer die rosen blühen" ja Francisco Liist esitas klaverisoolona osa Franz Liszt'i 2. Rapsodia Fantaasiast.

Järgnevalt kogunesid peolviibinud koorilauljad lava ette, kus üheskoos esitati Uno Kook'i juhatusel neli laulu: „Põhjamaa väljadel", „Muru Antsu ainus ingel", „Kodumaine kevad" ja „Kevade marss", mis kõik võeti publiku poolt soojalt vastu.

-m

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Roman Toi juhatab Faurè „Reekviemi"

Palmipuude-pühal, 31. märtsil, kannab Cantate Domino Peetri kirikus ette kuulsa prantsuse helilooja Gabriel Faurè „Reekviemi". Koori juhatab dr. Roman Toi.

Faurè oli omaaegseid nimekamaid ja otsitumaid prantsuse heliloojaid. Ta tegutses kaua aega Pariisi Konservatooriumi direktorina ja kompositsiooni õpetajana. Kuulmise häired sundisid Faurè lõpuks aktiivsest muusikalisest tegevusest tõmbuma kõrvale.

Faurè loomingus kajastub prantsuslik läbipaistvus ühest ja klassikaline vormiselgus teisest küljest. Tema meloodiad on voolavad, viisirohked ja alati otseses ühenduses teose poeetilise või emotsionaalse sisuga.

„Reekviemi" komponeerimist alustas Faurè ligi sada aastat tagasi-aastal 1887. Selle teose pühendas Faurè oma 1855.a surnud isa mälestuseks ja see oli tegelikult kammermuusikaline orkestripala. Samm sammult, järgneva kümne aasta jooksul võttis tema „Reekviem" välimuse, millisena teda nüüd tuntakse: suurteos solistidele ja koorile, orkestri saatel. Kogu teose kujunemisel ei jälgi Faurè kujunenud liturgilisi traditsioone. Osade nimetamisel ja kujundamisel on ta siin pigem vokaalsümfoonik kui liturg.

Palmipuude-püha jumalateenistusel kannab Cantate Domino selle reekviemi ette üsna ulatuslikult. Saateinstrumendiks seekord on orel. Solistidena aitavad kaasa Monica Zerbe ja Andres Raudsepp.

Ilmus
Eesti Vabariigi aastapäevaks
Mälestusteos: TUNDMATA TULEVIKKU
(Ajakirjanikult lugejale)
Autor: S. Veidenbaum.
Saadaval ja tellimised: Eesti Kirjastus Kanadas, 958 Broadview Ave. Toronto, M4K 2R6, Canada
Hind $20.00 pluss postikulu
Oma Press, 1955 Leslie St. Don Mills M3B 2M3 Canada.

„THE BALTIC STATES: YESTERDAY FORGOTTEN – REMEMBERED TODAY". Raamat sisaldab 180 lehekülge Balti riike käsitavat akuutset materjali. Ärakirjad U.S. valitsuse dokumentidest ja resolutsioonidest jm. — Raamatu koostajaks ja väljaandjaks on Baltic American Committee of Greater Cleveland. Hind $17.00.

Postiteel tellides saatekulu Kanadasse $2.00, USA-sse $4.25.

Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Meie Noored

Hellakesest sai eestlane!

Sini-must-valge, sa lehvid siin põhjamaal vardas, kus ümber sul võõramaa rahvas ja muld, Sind nähes lehvivat Muskoka suurlaagris meenub mulle aeg, kus olin pisike hellakene.

See oli Saksamaal Augsburbi DP laagris, kus koos teiste lastega ja täiskasvanutega iga pühapäev kindlasti sai nähtud Eesti lippu lehvimas vardas. Olin siis seitsme aastane ja lippu vaadates ei teadnud ma muud mõelda, kui et see on minu rahvuslipp ja olen eestlane. Aastad möödusid kiiresti seal laagris. Olin juba kolmanda algkooli klassi lõpetanud ja eesti keel tunnistusel keskmine. Tuli aga päev, kus lahkusime laagrist, et sõita uude elukohta, Lõuna-Ameerikasse. Siis tuli mulle esimest korda eestlus meelde, mida ma varem polnud märganud. Pidin oma lähedalt tuttavate ja sõbrannadega jumalaga jätma, tundsin endas esmakordselt kurbust, mis etteteadmata kujunes hiljem igatsuseks. Teadsin siis, et laagrist lahkudes jätan oma eesti sõbrad, minnes võõrsile tundmatu rahva hulka.

Lõuna-Ameerika tundus huvitav algul, kuid pikapeale isegi minu, 10-aastase silm hakkas otsima midagi muud. Kuid mida, ma ei olnud veel kindel? Märkasin ainult, et kõik on võõras, arusaamatu ning minu keelest ei saa see rahvas aru. Nii tekkiski minus igatsus eestluse järgi, mis iga kuu ja aastaga minus tugevamaks läks. Kui võõras keel juba selge (*hispaania keel*), *sain kõigile seletada, kes olen ja kust tulen. Kuid* mida see aitas, ei midagi rohkem kui tuletas kord — *korralt meelde, et olen* üksinda siin võõra rahva hulgas. Nii siis otsustasin ühineda nende võõrastega. Käisin koolis, mängisin nende keskel, kuni lõpuks arvasin end olevat üks nendest.

Aga tuli päev, kus ema mind kuulis võõrat keelt kodus kasutavat ja kohe, nagu äike, oli ta mu kannul ja selgitas, et kodus olgu alati eesti keel ja meel. See oli esimene kord, kui ta mulle seda ütles, kuid ei jäänud ka mitte viimaseks. Iga sõna, mis ütlesin valesti tema kuuldes, parandas ta ja kui kirjutasin oma sõbrannadele Saksamaale või Ühendriikidesse, andsin alati mustendi ema kätte, kes minu vigu kontrollis. Algul oli mustend punane vigadest, kuid kord korralt vähenesid vead ja sellega koos arenes mu eesti keel.

Samuti vend Ants, kes minust on 7 a. vanem, tutistas mind kõvasti patsidest ja ütles, et sina, õde, pead ka kodus eesti keelt rääkima. Ütles, et kui ükskord on Eesti vaba ja saame isaga jälle kokku (isa jäi kahjuks kodumaale), siis ei saa sa temaga ja teiste omastega rääkida.

Saabuvaid kirju lugedes tekkis minus jällegi suur igatsus eesti noorusele järgi. Kuidas nad teevad koondusi uutel asumaadel ja käivad laagrites.

Mõeldes minevikule, ärkasin nagu unest kuuldes Eesti hümni ja silmitsedes seda armast lippu, mis meile kõigile on südame lähedane. Tuli meelde päev, mil kuulsin linnas tuttavate pool, et eesti noorte tegevus jääb pikapeale vähemaks ja huvi kaob neil ära. Mul oli valus seda kuulda, kuna tean iseenesest, et olles sama noor kui need, kellest räägiti, on minul endal olnud aeg, kus eestlus vaid õrnalt hõõgus minus, kuid ema ja venna abiga olen suutnud seda leegitsema panna, et tunnen end südamest eestlasena. Eesti noored, ärge laske end välistest mõjudest mõjutada, ka need, kelledel eestluse leek põleb täies hoos! Tõuske ometi üles ja mõelge, et eestlane olla on õiglane ning aus, mida keegi meist ei maksa põlata! See on meie isamaa ja jääb ka selleks igavesti! Mõelge, et ka kodumaal, kus olukorrad raskemad, on meie omasuguseid noori, kes nii samuti mõtlevad. Miks peaks meie siin võõrsil, kus enamusel on mugavad kodud ja elu, unustama oma rahvuse ja keele. Arusaadavalt igapäevases elus on seda raskem näidata, kus peab ka muudele asjadele mõtlema. Kuid siiski, ärgem jäägem eemale üritustest ja toogem veel kaasa neid, keda veel tuua saab!

Pidage meeles, et üksmeel ja armastus isamaa ja emakeele vastu on *suurim varandus, mis* saab eestlasel paguluses olla.

Arvan, et olen suutnud veidi seletada oma olukorda paguluses, kus pisikese hellakesena võõrsil, olen *oma rahvust õppinud tundma ning* austama.

Torontos, 3. veebruar, 1985

Sel. aastal saab 27 a., kui selle kirjutise kirjutasin. Nende aastate jooksul olen kasvatanud 4 last, Jaak, Indrek, Tiina ja Linda. Kõik lapsed on omakorda olnud eesti skautluses ja gaidluses. Kuigi sel ajal elasime maal, linnast eemal, 45 miili üks ots, said lapsed ikkagi Torontosse koondustele laupäeviti ja kirikusse pühapäeviti. Kui talvel olid ilmad halvad ja auto juhtimine kardetav, läksid lapsed bussiga linna. Nendel hommikutel tuli neil kell kuus hommikul üles tõusta, et jala libedast mäest üles jõuda ja 2 miili eemalolevale bussi peatusele kella 7 hom. jõuda, kuna buss sõitis ainult kord päevas sel kella ajal sellest külast läbi ja tuli õhtul kell 7 tagasi. Eesti keelt ja meelt sai kodus edasi õpetatud, mida olen esivanematelt pärinud. Lastele said meelega eestikeelsed nimed pandud, et siis juba maast-madalast teavad teised koolis, et nad on eestlased ning õpivad seletama teistele, kust nende vanemad ja esivanemad on pärit.

Sain suure rõõmu osaliseks, kui kõige noorem tütar Linda abiellus esimesena laste hulgast, samuti Kanadas sündinud eestlase Allan Liik'iga. Süda on rõõmus sees, et siiski eesti keel ja meel püsib edasi.

MAI JÄRVE

ÖÖPIK

Väike ja hall on see linnukene. Ei mingisugust kaunist välimust. Paljud ei ole teda üldse näinudki. Siin maal on see peaaegu võimatu, ta oli meie kodumaal ja sealgi üsna tagasihoidlikult lihtsas segametsas. Laul aga ütleb, et talle meeldis laulda maharõhutud ja vaevatud talupoja akna all.

Ööbik on ta nimi, temast luuletati ja kirjutati ja kõik need lood olid hellad ja südamelähedased. Ükski lind iial ei suutnud ööbikust kõlavamini laulda, kuigi teisi kõlavate lauludega linde *oli kodumaa metsades. Nende kohta öeldi, et nad käisid* ööbikult laulu õppimas, aga kuulsaks nad ei saanud.

Ööbikust räägivad veel teisedki rahvad. Hiinlaste üks lugu kaunist laulikust kõlab nii: „Vägev keiser, kes elas kuldses lossis, magas kõigekallimas portselaanist voodis siidipatjade keskel, ei olnud iial ööbiku laulu kuulnud. Kõik, kes lossis elasid, ei olnud üldsegi teadlikud sellise linnu olemasolust, seni, kui rändajalt seda kuulda said.

Keiser saatis kõrged ministrid ööbikut otsima ja linnukene toodigi lossi laulma. Vägeva valitseja meelest oli laul võrratu, aga talle ei meeldinud linnukese lihtne välimus. Ta käskis valmistada teemantidest säravа kuue, aga ööbik ei soovinud seda vahetada oma halli kuue vastu. Keiser vihastas, laskis teha säravatest teemantidest, kullast ja hõbedast ööbiku ja panna sellesse mehanismi, mis laksutas samuti kui õige ööbiklind. Ööbik, seda nähes, kurvastas ja taandus tagasi metsadesse. Keiser, aga koos rahvaga, juubeldas kunstlikule linnule.

Siiski see kaunis särav teemantidest linnukene ei saanud rohkem lugusid laulda, kui vaid ühe, mis oli mehanismi seatud ja aasta pärast katkes seegi. Seal linnukene küll säras, aga ta ei laulnud.

Nüüd suurel keisril linnulaulu enam ei olnud, ta haigestus ja oli suremas. Kui õige ööbik sellest kuulda sai, ruttas ta kiiresti lossi, istus avatud akna alla puu otsa ja laksutas kauneid lugusid — nii kauneid, et keiser terveks sai. Kohe levis üle riigi kuuldus lihtsast hallist ööbikust, kes keisri oli terveks laulnud. Nii räägib vana hiina lugu."

Kust võiksime meie ööbiku laulu kuulda . . .? Võibolla siiski eluajal ühel või teisel juhul tuleb see võimalus. Minul oli see võimalus, aga see oli kodumaal ja palju aastaid tagasi.

Mina ei olnud hiina keiser, olin ainult väike koolitüdruk ja võin öelda, ööbik laulis just minule. Minu lugu juhtus nii: Oli varajane suvi ja õhtu. Ööbik tuli just sinnasamasse lihtsa lepapuu otsa, kus mina päikse loojangut vaadeldes seisin. Ma ei teadnud, et see hall väike linnukene oligi ööbik. Ta sabistas oksal ja sättis end siis üsna mu õla lähedale ja algas lauludega. Olin ääretult üllatanud kui taipasin, et see oligi kuulus ja armastatud laulik. Aina vahetas ta ühe laulu teise järele, seal need kõlasid „Kiri — Küüt, Kiri-Küüt vaole, vaole," või „laisk tüdruk, laisk tüdruk, too piits, too piits, öö pikk, öö pikk" ja nii edasi. Ka see oli imestamisväärne, kas ta ei näinud mind, või sooviski just minu juures olla? Kas ta tuligi, et just minule kõrva ääres laulda. Seisin liikumatult ja kuulasin, kartsin, kui liigutan, võib ta ehmatades ära lennata.

Päike loojus ja öö tuli, mul hakkas vilu, aga ma ikka seisin ja kuulasin. Olin kindel, ta ei jää kauaks mu juurde, aga ma eksisin. Ma ei ehmatanud teda, ta ei liigutanudki, ta ei katkestanud oma laulu, ta jäi oksale ja laksutas rahuga edasi. Ka siis veel, kui olin juba kaunis kaugel, seisatasin ja kuulatasin — ikka veel kostus ööbiku hõiskeid.

Sellist ootamatut ilusat üllatust ei kordu iial enam elus, ei saagi korduda, aga veel nüüd olen ma uhke ja rõõmus, et minule see juhtus. Kui palju on ilmas inimesi, kelle õla kõrval on ööbik oma suveõhtuse kontserdi andnud. Pealegi, ta ei laula kogu suve, vaid ainult jaanipäevani. Täna, seda lugu kirjapannes meenub minule Lydia Koidula luuletus:

Mis laululaine lahkeste —
ööbik! ööbik!
Käib kullakeeli südame,
Ööbik!
Vait vainud, puu ja põõsastik,
mis hõbehelin imelik?
Ööbik! Ööbik!
Tark Taara linnuke.

V.A.KIMBERG-KOTKAS

LUGEMINE

Lugemine on tegevus, harrastus, mis meid kõidab,
mis sünguse, üksilduse, igavuse äragi võidab.

Noortele on lugemine tarkuse, arenemise algus,
igale meist lugemine mõistuse, elamise valgus.

Kui kirjandus peibutab, keelitab salamahti —
hoia tast kinni, ära iial lase lahti!

Mäletad, kui kunagi lugesime muinasjuttu saabastega kassist,
mäletad veel luuletust kallist portselan tassist?

Eesti kirjandust püüa laias haardes lugeda,
enam suudad oma rahva saatust mõista, tajuda.

Lugedes isademaast pole kodutalugi kauge,
tast kujutlusi luues ei keegi väsi, ega sulge lauge.

Lugedes Maarjamaast, põliskodust, juurtest, — jääd võitjaks,
sindki ju loodud selle keele hoidjaks, kandjaks.

Leia raamatuist, eestluse minevikust sangarlikkust, tarkust —
otsi tänapäeval, olevikust, õiget rada — elujaatavust!

Kõnelevad raamatus — elus; sõnad, teod, ning hing
üht sama; suureneb areng, avardub silmaring.

HELLA LEIVAT

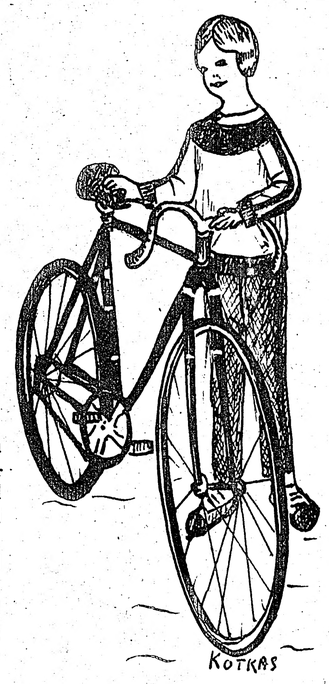

Suur soov

Tarmo igatses uut jalgratast. Jalgratas oli tal juba ammugi, millele osteti uusi osasid ja kumme. Mõnigi koolikaaslane kiitis, et sõiduriist on küll tavaline, kuid küllaltki kerge sõtkuda ja hea jooksuga. Siiski ei olnud see poisi meelest küllalt läikiv ja moodne. Selle ratta võiks omale saada ta noorem vend, kes veel ei oskanud sõita ega teadnud, kuidas erineb teistest ajakohane võidusõidu jalgratas, millel mitu käiku. Tarmo teadis tavalise ja kallihinnalise ratta erinevustest. Teadis ka seda, et sel kevadel saadavad vabrikud äridesse veel moodsamaid jalgrattaid.

Kevad oligi juba teel. Võibolla tuleb see kaunis aastaaeg tänavu õige varakult, sest vanaema askeldas seemne pakikestega ja mulla pottidega.

Ühel reedel otsustati maakodusse sõita, et vaadata mida lumerohke talv ja tuisud seal on korda saatnud. Muidugi sõitis Tarmo perega kaasa ja tõstis auto katusele *oma jalgratta.*

Maal oli heledat päikesepaistet. Lumekoorikul helkis värske lumi silmipimestavalt, kui vanaisa otsis ja *leidis ka sealt metsise jalajälgi.*

„Need linnud on toredad, ergsad ja *tähelepanelikud. Neid polegi nii lihtne* jälgida ja vaadelda. Nende alaline mängupaik asub seal lagendiku serval männisalus. Ma nagu kuulsin varahommikul juba nende plagitsevat mängulaulu. Kodumaal omas metsas pidasime ikka kevadeti metsisejahti," kõneles mõnuga vanaisa.

Järgmisel hommikul, õige varakult, hiilis Tarmo metsiste mängupaiga poole. Ta kavatses maal juba rattaga sõita. Ei olnud see just lõbusõit lumekünklisel maateel. Poiss aga tahtis oma osavust proovida. Ratas vajus ja vingerdas, kuni Tarmo ülekaela kraavi lendas. Robinal tõusid metsised lumest ning lendasid eemale.

Tagasi koju jõudis Tarmo kriimustatud põlve ja põsega, käekõrval katkine ratas. Kodused haletsesid poissi, kes aga nüüd südamesopis siiski rohkem lootis uue jalgratta ostmist.

Sünnipäev oli tulemas. Nüüd on mul kink teada! Aga ei, tuli pettumus. Sünnipäeva kingiks osutusid raamatud ja mängud.

Tarmo oli tusane ja haavunud, et keegi tema südamesoovist ei hoolinud, ei kodused ega ristiisa.

Kui sünnipäeva viimased külalised lahkusid, seisis Tarmo vanaemaga ukseesisel rõdul ja viipas lahkujaile. „Vaata üles, üks täht langeb!" juhtis memme poisi tähelepanu taevalaotusse. „Kui sa kohe midagi soovid, siis täitub see soov sel juhul, kui oled sõnakuulelik ja kohusetruu!" ennustas vanaema. Tarmol polnudki vajá mõelda, mida ta soovib, soov oli ammugi südames.

Koolis valmistati ette loteriiga kevadpeoks. Loterii peavõiduks kinkis üks äri toreda jalgratta, just sellise, mida Tarmo igatses. Õpilastel tuli loterii pileteid müüa. Kogu oma taskuraha eest ostis poiss need piletid, millised talle müügiks anti. Ta rääkis sellest ka vanaemale, et kogu oma taskuraha piletitele kulutas. Memme andis poisile veel 5 dollarit lisaks ning mainis, sa peaksid võitma selle peavõidu, oled olnud kohusetruu ja sõnapidaja.

Saabuski kooli kirev pidupäev. See oli nagu mingi karneval. Kooli õues toimus ponisõit, klassiruumides näitused, maiustuste müügid, „valged elevandid" ja „uudsete esemete" loosimised. Koolimaja täis tingeltangelit.

Tarmot ei huvitanud muud, kui jalgratta loosimisel võitjaks tulnud pileti number. Ta oli ostnud palju pileteid, vast on õnn seekord temaga? Millegi pärast ei toimunud loosimine avalikkuse ees, vaid võitjale lubati samal päeval, peale kella viit, koju helistada.

Poissi ei huvitanudki enam tingeltangel. Kutsus noorema venna, vastu selle tahtmist kaasa, ja läks koju telefonikõnet ootama.

Ootamine ärevuses ei ole kellelegi lõbus. Oodata, oodata ja süda põksub. Või oodata asjatult. Tarmo oli just külmetuskapist omale kruusitäie piima valanud, kui telefon helises ja isa kutsuti ühele koosolekule. Õnneks oli kõne lühikene.

Uuesti helises telefon. Tarmo käsi värises, piim loksus maha. Tema nimi . . . tema pileti number . . . See polnudki unenägu . . . hurraa! Nüüd ometi sai ta moodsa võidusõidu ratta, mitme käiguga, läikiva, uue . . . hurraa! Kogu pere oli üllatanud ja imestanud . . .

„Et olid täpne, sõnakuulelik ja kohusetruu poiss, just sellepärast oli su soovijõud nii tugev, et tõi sulle ratta suure hulga looside seast," väitis vanaema.

HELLA LEIVAT

N.B. See lugu juhtus läinud aastal ühe Toronto eesti kooli õpilasega. Kui olete uudishimulikud, siis ütlen ka, kes oli see poiss.

H.L.

Laste ja noorte raamatud

LAULEMÄNGE VÄIKELASTELE (nootidega)	5.00
H. Michelson KODUMAALT VÕÕRSILE	10.00
H. Michelson NOORSOOTÖÖ RADADEL — ic	4.00
H. Michelson EESTI RADADEL	9.00
V. Kimberg-Kotkas KARJANE LÄKS KARJAGA	12.00
A. Vaks ÜHEKSA KAJAKAT	9.60
A. Vaks VALGE KAJAK	5.00
H. Nõu PEA SUU	15.00
S. Raatma JÄNESPOEG, KES LENDAS KUU PEALE	4.00
KAVAL ANTS JA VANAPAGAN	10.00
O Luts KEVADE I	6.00
I. Ivand PARGI	3.00
K. Ristikivi SEMUD	3.00
K. Ristikivi SELLID	3.00
MIKS TALLIN VALMIS EI SAA	3.00
MINU PILDIRAAMAT	2.50
S. Topelius SAMPO LAPPELILL	10.00
A. Lindgren & J. Wikland VAATA, MADICKEN, LUND SAJAB	12.50
G. McBride TALES FROM ESTONIA	5.75
J. Luur & A. Arumäe USUÕPETUS KODULE JA KOOLIDELE	5.00
JEESUSE KRISTUSE ELU (piltides)	5.00
J. Kaup SÜGISE LAUL	4.00
A. Teder NAPOLEONI JÄLGEDES	2.50
J. Nigol KALLIS KODU (luuletused)	1.50
EESTI AJALUGU TÄIENDUSKOOLIDELE	4.50
MEIE KODUMAA	4.50
KODU KOOL (vihk)	1.50
H. Jänes MEIE EMAKEEL II	8.60
H. Jänes MEIE EMAKEEL III	5.00
H. Rajamaa & H. Leivat MEIE EESTI KEEL I	10.40
H. Rajamaa EESTI AABITS	3.50
ÕPETA MIND LUGEMA I	5.00
ÕPETA MIND LUGEMA II	5.00
V. Lenk EESTI KEELE HARJUTUSTIK I	3.00
E. Muuk LÜHIKE EESTI KEELEÕPETUS I	4.50
H. Parlo & J. Aavik EESTI KIRJANDUSLUGU I	4.50
R. Raag UUSI EESTI SÕNU	10.00
A. Mägi VALIMIK LUGEMIST NOORTELE	5.80
V. Tauli KEELE KORRALDAMISEST JA NORMIMISEST	3.00
EESTI AJALUGU TÄIENDUSKOOLIDELE (töövihk I)	2.50
A. Kajasaar EESTI MAATEADUS I vihk (kodu ja koduümbruse loodus)	3.50
A. Kajasaar EESTI MAATEADUS II vihk (elust ja olust Eestis)	3.50
TUNNE EESTIT — EESTI RAHVASTIK (vihk)	4.00
E. Muuk ja H. Rajamaa VÄIKE ÕIGEKEELSUSE SÕNARAAMAT	8.00
H. Jänes MAAILMA KIRJANDUSE PEAJOONI	7.50
NOORTE LAULIK	4.00
MINU VARAMU — koguteos noortele	10.00
GAIDERI TÖÖ	1.50
TULEHOIDJA (Üksik numbrid alates 1980—1984)a.	2.50
H. Mäelo VÕIDUKARIKA MÄRGI ALL	2.50
E. Laidsaar KOMPANI POEG	2.00
E. Michelson SKAUTLIKUL TEEL	3.25

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

KAS TEAD, ET . . .

. . . groundhog (vilistaja kaevur või ümiseja koopaorav), kellest räägitakse, et ta virgub veebruar 2-sel, aga kui oma varju näeb, põgeneb tagasi koopasse ja magab veel kuus nädalat. Tõde on see, et ümiseja koopaorav ei teagi, millal on veebruar.

Groundhog kaevab tunneli, asutab sinna mitu ruumi, ühe vannitoaks, mida korrapäraselt puhastab, lastetoa, laoruumid ja ühe ruumi kuhu ta talveks magama heidab. Ta sulgeb avause mullaga, keerab kõverasse, südametegevus aeglustub ja hingamine on nõrk. Alles kevade tulles ta ärkab ja tuleb koopast välja.

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Valeria Kotkas. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, Ont. M4R 1T8

Tervishoidlikke ääremärkmeid

Refleksoloogia võimalikud kõrvalmõjud

Meil on olnud palju juttu droogidest ja nende ohtlikest kõrvalmõjudest. Praktiseerides ja propageerides refleksoloogiat, olen sageli pidanud vastust andma küsimusele, kas sellisel raviviisil siis kõrvalmõjusid ei ole. Ja kui on, siis missugused ja millisel määral nad erinevad droogide kõrvalmõjudest?

Asjalik ja loogiline küsimus pälvib asjalikku ja loogilist vastust. Kuna refleksoloogia on loomulik ravi, siis sellega ohtlikke kõrvamõjusid ei kaasu. Sellega pole aga öeldud, et see ravi ei kutsuks esile häirivaid reaktsioone, mis võivad võtta mitmesuguse kuju. Meie organism ei suuda mõnikord sammu pidada tempoga, millega sünnib toksiinist vabanemine ja reageerib nii, et see meid ehmatab. Teiselt poolt pidagem meeles, et inimkeha harjub pikapeale kõigega. Kui inimene põeb mingit kroonilist haigust, siis see tähendab, et organism nähes, et ta sissetunginud vaenlasest jagu ei saa, on õppinud hädasunnil sellega koeksisteerima. Kui me nüüd tahame seda kroonilist häda kõrvaldada, siis tekib kummaline olukordorganism ajab sõrad vastu ja küsib: kus sa sunnikunahk siiamaani olid? Miks sa mulle kohe appi ei tulnud? Tagajärg on kindlasti mingi kehaline häire.

Enne kui me nende häirete võimalikke vorme vaatlema hakkame, tõmmakem selguse huvides üks paralleel sootuks teisest valdkonnast. Oletagem, et meie kannatavale rahvale kodumaal saabub ootamatult vabadus. Mingi nõiavägi tuleb ja toob selle vabaduse üleöö. Suguvend kodumaal heidab õhtul orjana magama ja ärkab hommikul silmi hõõrudes vaba mehena üles. Kõik on läinud — pole sirpi ega vasarat, viisnurka ega viisaastakut. Julgeimadki unistused on äkki täitunud, kuid enne kui jõutakse juubeldama hakata, tekivad probleemid: Esimesed vabadusenautijad on sulid ja vargad ning nii mõnigi nende ohver hakkab hädas vihatud miilitsast puudust tundma, sest kuldnokaga konstaablit pole kuskilt võtta. Need on kas Siberis surnud või peavad parajasti Torontos oma igaaastast balli. Kuid see segadus ei kesta kaua. Korralageduse puhul leitakse ka korraloojad ja rahvas hakkab raudse järjekindlusega rühkima õitsengu poole, mida tagavad vabadus ja suveräänsus.

Sama olukord tekib inimkehas, mis januneb tervise järele, kuid kardab tervenemisprotsessi. Reaktsioonid on mitmesugused. Selleks võib olla äge nohu, mis lakkab sama ootamatult kui see algas. Elimineerivate organite agarus kehast toksiini eemaldamisel võib esile kutsuda tugeva higistamise, väljaheidete hulk ja sagedus võivad mitmekordistuda, nende värv ja koostis muutuda. Vahel tabab patsienti kerge pööritus, mõnikord aga niisugune väsimus, et ei jaksa sõrmeotsa liigutada. Organism lihtsalt vajab puhkust ja teil pole jaksu seda talle keelata. Mõni patsient kaebab, et ta on nagu peksumasinast läbi käinud, pole luud ega liigest, mis ei valutaks. Ükskõik, millise vormi füüsiline häire võtab, see ei kesta kaua ja selle möödumisel saabub alati leevendus, mis teatab, et tegemist oli tervendava reaktsiooniga. Kordnik kumminuiaga on taas oma postil ning meil pole tarvis miilitsat taga nutta.

ERIK PURJE

Järjekordne kalapüügivõistlus Simcoe järve jääl

Laupäeval, 9. märtsil korraldas Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi oma talvise hooaja teise ning viimase kalapüügivõistluse Royal Beachi ja indiaanlaste saare vahelisel järve osal, läbi jäässe puuritud aukude. Võistlusest osavõtjaid oli 18.

Seekord oli kalameestel õnne ilma osas ja vähe rohkem ka saagi osas. Püügi kohtadele sõideti autode ja mootorsaanidega.

Võistlus algas kell 8 hommikul ja lõppes kell 12 p. Pärast koguneti varahoidja F. Aadli kodusse, kus kontrollit ja kaaluti saaki. Selgus, et õngitsejad olid Simcoe järve kalade arvu vähendanud 31 võrra, nendest kolm havinolki ja 28 ahvenat 9 kg 340 g. Kogukaaluga I kohale tuli A. Poom 1 kg 950 g haviga, võites East York Trophies ja Klubi poolt väljapandud rändauhinna ja lisaks Klubi poolt väljapandud individuaalauhinna. A. Poom on võitnud kõik talvise kalapüügivõistluste rändkarikad. 2. T. Tralma (1 kg 50 g havi) ja 3. T. Tomson (850 g havipoeg).

J.S-gi

Killapidu Eesti Majas

Hästiõnnestunud maakondade päev möödunud suvel Esto '84 raames on tiivustanud meie selle ala inimesi uutele tegudele Toronto eesti ühiskonnas. Juba mõnda aega on hõõgunud tuha all idee killapeo korraldamiseks, nagu see toimus 1982.a., mis tõi Eesti Majja kokku suure rahvahulga ja andis rekordilise puhastulu meie ühiskodu köögi väljaehitamiseks. Pidu kestis vahetpidamata peagu 12 tundi ja on tõenäoselt pikem üksik pidu, mida Eesti Majas kunagi peetud.

Killapeo idee muutub uuesti reaalsuseks Eesti Majas laupäeval, 13. aprillil kell 5 õ. Maakondlik Esinduskogu, kes on olnud killamängude ja -pidude korraldaja mitmeid aastaid, toob välja kõikide maakondade paremad jõud nii esinejatena kui ladusate tehniliste organisaatoritena.

Selleaastane killapidu on ettenähtud suures ja keskmises saalis, kusjuures suures saalis toimuksid ettekanded ja tants, kuna keskmine saal mahutaks baari ja võimaldaks kohtamist peolistele laudades, kes suures saalis ei soovi olla. Loomulikult on ka suures saalis istekohad laudades.

Nii meelelahutus- kui ka tantsumuusika eest hoolitsevad maakondade külapillimehed August Tuvikese juhtimisel. Nad mängivad lava peal ja lava ees, rahva hulgas ja laudade vahel, igalpool, kuhu mahub pilliga.

TEADAANNE

Eesti Maja aktsionäridele.

A/S Eesti Maja Torontos korraline peakoosolek toimub pühapäeval, 31. märtsil 1985. a. algusega kell 11.00 päeval Eesti Maja suures saalis, millest kõiki aktsionäre palume lahkesti osa võtta.

Päevakorras:

1. Koosoleku avamine ja rakendamine
2. Tegevus ja majanduslikud aruanded
3. Põhikirja muutmise küsimus
4. Tegevuskava ja eelarve
5. Valimised
6. Koosolekul algatatud küsimused
7. Läbirääkimised.

Kui ettenähtud kellaajaks kvoorumi kohal ei ole, siis peetakse koosolek üks tund hiljem, vaatamata kokkutulnud aktsionäride arvule.

Neil aktsionäridel, kes soovivad peakoosolekust osa võtta volituse alusel, on võimalik oma aktsiate hääli ülekanda mõnele teisele Eesti Maja aktsionärile vastava volituse kaudu. Organisatsioone palume oma esindajad peakoosolekust osavõtmiseks varustada vastava volitusega.

Aktsionärid, kes on aadressi muutnud, palutakse sellest teatada Eesti Maja juhatusele.

Lugupidavalt

A/S EESTI MAJA TORONTOS JUHATUS

Läti daam soovib kohtuda
HÄRRAGA 45 — 55
Palun saatke vastus Maija nimele, P.O. Box 913, Station F, Toronto, M4Y 2N9, Ontario.

TÖÖPAKKUMISED

Vajatakse
KRAAMIJAT
üks kord nädalas.
Helistage: 447-9093

Burlingtonis, otsime eesti
LAPSEHOIDJAT
5 päeva nädalas meie kodus ehk oma kodus (Hamilton & Burlington). Võib meiega elada.
Tel. Burlington 1-335-4773, Torontos 469-4387.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
317 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

KANNATUSAJA NELJAPÄEVAÕHTUNE jumalateenistus 21. märtsil kl. 7 õ.; teenib laie Oscar Müllerbeck „Seadus apostel Pauluse õpetuses". Kõik kutsutud!

KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 24. märtsil kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Leeritund.

TÄISKOGU KOOSOLEK toimub kohe pärast jumalateenistust. Päevakord: 1) Avapalvus ja rakendamine, 2) Informatsioon, 3) 1984 a. tegevuse aruanded, 4) 1984 a. majanduslik aruanne, 5) 1985 a. eelarve, 6) uue nõukogu valimine, 7) algatatud küsimused.

Sama pühapäeva, 24. märtsi õhtul kell 7 ühine jumalateenistus Toronto Eesti Baptisti Kogudusega. Kõneleb pastor K. Raid. Laulab noortekoor Ch. Kipper'i juhatusel.

PALMIPUUDEPÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 31. märtsil kell 11 hommikul. Cantate Domino dr. R. Toi juhatusel esitab Fauré „Reekviemi", solistid Monica Zerbe ja Andres Raudsepp.

31. märtsil KANNATUSAJA KONTSERT — Musica Divina L. Avessoni juhatusel.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 h. Pühapäevakool.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikuti kl. 9.30—12 päeval; neljapäeva õhtuti kl. 6—8.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 24. märtsil kell 4 p.l. KRISTUSE KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS. Teenib koguduse õpetaja. Uue koguduse nõukogu ametisse õnnistamine.

Pühapäeval, 31. märtsil kell 11 hm. PALMIPUUDEPÜHA JUMALATEENISTUS ja „KALEVI" skautlipkonna aastapäeva tähistamine. Solistidena esinevad: sopran Tamara Norheim ja tenor Georg Soans.

Reedel, 5. aprillil kell 4 p.l. SUURREEDE KONTSERT-JUMALATEENISTUS armulauaga. Vana-Andrese koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel esitab Theodore Dubois'i „Seitse risti sõna". Kontserdile järgneb vahetult armulaud.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal ja leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID kell 3.00 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kell 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

Märts 10.—23-ni kõiges koguduse töösse puutuvast palutakse helistada hr. Bruno Lindre'le, tel. 421-5541.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 24. märtsil kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele, kell 11.00 lastele. Kell 11.00 hm. JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid. Vokaal-kvartett. Kell 7.00 õ. Peetri kirikus KUULUTUSKOOSOLEK. Kõneleb K. Raid. Noortekoor.

Hokikuulsus baptisti kirikus

Kanada hokikuulsus ning veteran Paul Henderson, kes esimesel Kanada-Nõukogude Liidu vahelisel hoki maavõistlusel Moskvas lõi otsustava ning võitva värava Kanada kasuks, kõneleb laup. 30. märtsil, Toronto eesti baptisti koguduses. Paul Henderson, pärast hokikarjääri lõpetamist, on ennast pühendanud kristlikule tööle, tegutsedes algul mitu aastat Alabamas ühe suurema koguduse juures ja nüüd Torontos, Campus Crusade for Christ Kanada osakonna kaasjuhina. Eesti koguduses kõneleb ta seoses banketiga, mille korraldavad koguduse noored. Banketi eesmärgiks on endiste noorte ning kanadalastega abiellunute „kojutulek". Üritus algab kl. 18.00. Kõik praegu või minevikus baptisti koguduse noortetööga seotud olevad isikud ja sõbrad on lahkelt kutsutud.

Spordibülletään kogub andmeid

Eesti Sport Paguluses Informatsioonikeskus (E.S.P.I.) ja tema poolt väljaantav, eestlaste sportlikku tegevust käsitlev „Bülletään" teatab, et organisatsioon on muutnud oma aadressi ja asukohta. Alates 1. veebruarist sel aastal on E.S.P.I. juhataja ja ühtlasi „Bülletääni" toimetuse aadressiks: E.S.P.I., c/o Herbert Lääne, 96 Butler Boulevard, Bayville, N.J. 08721 USA. Telefon (201) 269-0291. (Endine aadress oli: 21 Pinewood Dr., Bricktown, N.J. 08724 USA).

Kui kellelgi on ununenud või mõnel muul põhjusel hilinenud tasumine varem ilmunud ja temale saadetud „Bülletääni" eest, palume seda teha lähemal ajal. Järgmine sport „Bülletään" — Kevad 1985 ilmub maikuus ja selle väljaandmine on kuludega seotud.

On täitunud 75 aastat eesti kergejõustiku- ja jalgpallispordil. Spordisõbrad ja nendel aladel kaasalöönud veteranid saatke omi mälestusi sellest ajastust. Kirjutage toimetusele, et võiksime neid mälestusi säilitada sport „Bülletääni" veergudel. Fotod (must-valged) ja väljalõiked ajalehtedest on toimetusele suureks abiks tema töös.

HERBERT LÄÄNE
E.S.P.I. juhataja

Toimetuses on veel vähesel arvul saadaval sport „Bülletään'i" nr. 10. (käsitab Esto '84 ja Eesti Spordiliit USA-s 30-aastast sportlikku tegevust). Tellimised saata toimetuse aadressil ühtlasi tasudes üksiknumbri hinna US $4.85 (koos postikuluga). Tšekk või rahaorder kirjuta: E.S.P.I. c/o H. Lääne.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühap., 24. märtsil kell 2.00 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile. Kell 3.00 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb pastor Evald Kiil New Yorgist. Laulab noorte trio. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6.00 õ. inglisekeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb David Smith.

Kolmap., 27. märtsil kell 7.00 õ. PALVEÕHTU.

Pühapäeval, 31. märtsil kell 2.00 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanutele. Kell 3.00 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Misjoni tervitus ja duettlaule Ingrid ja Evert Söderholm'ilt, kes äsja külastasid Tshiilit. Misjoni ohver. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.) Kell 6.00 õ. inglisekeelne JUMALATEENISTUS, kõneleb Toomas Rüdmik.

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval, 23. märtsil kell 9.30 hm. PIIBLIKLASS. JUMALATEENISTUS kell 11.00 hm. Jutlustab dr. Hannu Määttänen.
Kõik kutsutud.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 24. märtsil kl. 11 hom. JUMALATEENISTUS, teenib E. Kiil New Yorkist. Laulab naisansambel.

Kolmap., 27. märts kell 7.30 p.l. PIIBLI-PALVETUND ainel Joh. evangeelium.

LAHKUS MEIE KALLIS SÕBER SEEDRIORU RADADELT

HILDA VOLTRE

mälestavad

HARRY ja HELJO PÄRKMA
ARNOLD ja LEIDA PILLE
WALTER ja AINO TERA
EDGAR ja INGRID KINK

ARMAST ÕEMEEST, KOHTUNIK

FERDINAND KÕIV'u

surnud 20. veebruaril 1985 Eestis

mälestavad sügavas leinas

LEIDA LÄTE perekonnaga
OMAKSED kodumaal

ARMAST SÕPRA

VIRVE SEDAL'it

mälestavad

ANN, HELGA ja ARVO AST
VELLO ja JOSIE RAAG
AMANDA RAAG

MEIE SEAST LAHKUS ARMAS KOOLIÕDE

VIRVE SAAR-SEDAL

Kurbusega mälestavad

EESTI NOORSOO KASVATUSE SELTSI TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ENDISED ÕPILASED

ARMAST KAASVENDA

VILISTLANE

WILLEM KESKEL-KESKKÜLA

leinab kurbuses

KORP! ROTALIA

ARMAST KOGUDUSE LIIGET

ELISABETH TÕKKE't

mälestab

„Õndsad on surnud, kes Issandas surevad . . ."
Ilm. 14:13

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

ARMAST KOGUDUSE LIIGET

KRISTJAN VÄHEJAUS'a

mälestab

„Üksnes Jumala juures on mu hing vait . . ."

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

Neljas inimõiguste konverents

Balti Vabadusliidu korraldusel leiab aset koos banketiga laupäeval, 23. märtsil Ambassador hotellis Los Angelesis, Kalifornias. Konverents toimub kella 8.30 — 15 ja banketi algus on kell 18. Konverentsil on esinemas peale BVL juhtivate tegelaste rida prominentseid ameeriklasi, ka Washingtonist D.C. Banketil esineb tervitusega Ameerika Hääle direktoriks ettenähtud Eugene Pell. Konverentsi üks reeferaate laudkonna paneliga puudutab USA kohtuministeeriumi eriinvestigeerimise asutuse OSI tegevust, mille tiitliks: „OSI. Mandate for Justice or Game Plan for Disaster". Seal on moderaatoriks BVL abiesimehi A.B. Mazeika. Reklaamvoldik konverentsist annab põgusa ülevaate okupeeritud Balti riikide küsimusest. Lähemat inf. saab BVL kaudu.

LAHKUS UNUSTAMATA ARMAS ABIKAASA

JULIUS PILT

sündinud 22. septembril 1913 Saaremaal
surnud 13. märtsil 1985 St. Catharines'is

mälestab sügavas leinas

abikaasa LAILA

Kõik kaob, mälestus jääb

ARMAST ABIKAASAT

WILLEM KESKEL-KESKKÜLA

sündinud 9. augustil 1907 Käinas
surnud 9. märtsil 1985 Torontos

leinab kurbuses

abikaasa SIINA

ARMAST VENDA

JULIUS PILT'i

sündinud 22. septembril 1913 Saaremaal
surnud 13. märtsil 1985 St. Catharine'is

mälestavad kurbuses

vend ARNO abikaasaga
lapsed JAAN ja LINDA
SUGULASED Kodu-Eestis

Puhka rahus
vabas mullas

KALLIST ÕDE JA TÄDI

SALME TINTSE't

sündinud 27. detsembril 1920 Sinalepa vallas
surnud 15. märtsil 1985 Torontos

mälestavad kurbuses

MIRALDA abikaasaga
TIIU perega
MARGIT

Suurel hommikul
näeme jälle...

KALLIST NAABRIT JA SÕPRA KODUSAARELT

JULIUS PILT'i

sündinud 22. septembril 1913 Saaremaal
surnud 13. märtsil 1985 St. Catharines'is

mälestavad

SOFIA LÕHMUS perekonnaga
KARL TAALER perekonnaga
LEMBIT RIIS perekonnaga
HUGO ELB perekonnaga
RUDOLF SAARLAID perekonnaga
HÄRMAN TAALER perekonnaga
IRMA LEEMET perekonnaga
OSKAR LEPIK perekonnaga
ALEX TAALER abikaasaga
ARVO SEPP
ALEKSANDER SAAGPAKK kodukülas

Puhka rahus

ARMAST ONUTÜTART

SALME TINTSE't

neiuna Krabi

mälestavad jällenägemise lootuses

ALIDE
ASTA
JULIUS
EDGAR
OSKAR
VIKTOR perekonnaga

„Ja nägin uut taevast
ja uut maad."

KALLIS SÕBER

JULIUS PILT

Sind mälestame leinas

SENTA ja BERNHARD LAHT
SALME ja ARTUR VOORAND
LEIDA ja JAAN TOMINGAS
VILMA ja HEINO SINKELMAN
LINDA ja OSKAR PINT

ARMAST

OLGA NIILUS't

mälestavad leinas ja avaldavad kaastunnet Hiljale

HILMA ja ALF
HELGI ja ENDEL emaga

HEAD KAASMAALAST, NAABRIT JA SÕPRA

ELMAR ROO'd

sündinud 25. veebruaril 1917 Eestis
surnud 9. märtsil 1985 Royal Beach'is

mälestavad Royal Beachi eestlased

F. AADLI abikaasaga
W. ABOM
R. HÕBE abikaasaga
P. LEETMAA abikaasaga
E. LOOD abikaasaga
O. LUUKAS abikaasaga
H. LUUKAS
E. MARTINSON
J. MARTVEE abikaasaga
O. MEIDLA abikaasaga
A. MÖLLER
E. MÖLLER abikaasaga
H. NORTMAA abikaasaga
A. PÄRI
O. PÄÄBO
O. ROSENBERG abikaasaga
J. SÄÄGI abikaasaga

Puhka rahus.

ARMAST SÕPRA

VIRVE SEDAL-SAAR't

Mälestavad leinas ja avaldavad
sügavat kaastunnet omastele

ILLE, KRÕÕT ja ERIK
ANN, ARVET, HELLE ja ANTS

ARMAST TÄDIPOEGA

SERGI LUTS'u

sündinud 30. augustil 1914 Saaremaal
surnud 11. veebruaril 1985 Tallinnas

mälestame leinas

täditütar AINO perega
tädipoeg KALJO pojaga

Puhka rahus

OOTAMATULT MEIE HULGAST LAHKUNUD
HEAD SÕPRA

HILDA VOLTRE't

mälestavad kurbuses sõbrad Seedriorul

WILLEM TANNER abikaasaga
ANTONI PETRASKA abikaasaga
HUGO ALLISMAA abikaasaga
VIKTOR SNIECKUS abikaasaga
ELLA KALJASTE
EMILIE JÕESAAR
OTTOMAR LAAMAN
HILJA SAAR

HOLLANDIST

Eesti Selts Hollandis uus juhatus pidas oma esimese koosoleku 12. veebruaril. Juhatusse valitud liikmed jaotasid ametid järgmiselt: esinaine — Vilma Saidlo-Belinfante, sekretär — Eino Roode, laekurid — Antonina Lidge-Elders ja Tamara Fofanov, ametita liige — Aino Kuiva-Friesen ja Marga Takk.

E. ROODE

Akadeemiliste organisatsioonide koosviibimine Portlandis

Ettevalmistused on alanud Lääneranniku Eesti Päevade raames akadeemiliste organisatsioonide koosviibimiseks neljapäeval, 4. juulil kella 11.00—15.00 Red Lion Inn'is, mis asub 10 min. jalutuskäigu kaugusel Lääneranniku Eesti Päevade tsentrumist, Marriott hotellist. Loodame kõikide organiseeritute osavõttu koos kaaslastega. Palume ilmuda välismarkides. Osavõtumaks U.S. $10.- isikult. Osavõtust teatada hiljemalt 1. juuniks. Tshekk või money order palume saata: Õie Lood, 1825 N.E. 51st Avenue, Portland, Oregor 97213 USA.

O.T.L.

ARMAST ABIKAASAT

EVI SAARNOK'i

neiuna Piik

sündinud 4. veebruaril 1903 Hiiumaal
surnud 9. märtsil 1985 Vancouveris

mälestavad kurbuses

LEO
SUGULASED Kodu-Eestis

Mina olen ülestõusmine ja elu,
kes minusse usub, see elab,
ehk ta küll sureb.
Joh. 11:25

ARMAST EMA, VANAEMA JA ÕDE

HILDA VOLTRE't

sündinud 8. veebruaril 1913 Viljandimaal
surnud 12. märtsil 1985 Seedriorul

mälestavad leinas

RUTH perekonnaga
REIN abikaasaga
HELVI
HANS

LAHKUS MEIE ARMAS SÕBER

HILDA VOLTRE

mälestavad leinas

KARL ja ENDA AUN
LUDVIG ja ASTA GLAASER
KALJU ja ÕIE JAASON
JUTA JUURAND
PRIIDU JUURAND
ALBERT ja ELSA KALDRE
EVA KOKLA
FLERETTE KÄGU
JOHN ja MERIKE MARTIN
HEINRICH ja VALENTINE PENT
TAMMI ja MEEDI RUUTOPÕLD
BERNHARD ja ILSE RÄTSEP
TEODOR ja CHARLOTTE TONDI
ENN ja ENE TUNDO

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

HILDA VOLTRE't

mälestavad

MEERI PRANTS
ELMAR PAJO abikaasaga
REIN PAJO abikaasaga
ENN SALURAND abikaasaga

LAHKUNUD

HILDA VOLTRE't

mälestavad

CARL RAJAMETS
ELLEN ja EDUARD REBANE

ARMAST KOGUDUSE LIIGET

SALME TINTSE't

mälestab

„Kes minusse usub,
see ei sure igavesti!"

TORONTO EMMANUELI
EVANGEELNE KOGUDUS

HEAD SÕPRA

ELMAR ROO'd

mälestavad vaikses leinas

ELSA PAEMURD
HILDA UUSOJA
EVY ja ERICH NÖMM

ARMAST

EVI SAARNOK'a

mälestavad kurbuses

ARTI VELLO
FRIEDA KUSTA
KOIT EHA
ARE EVA

Südamlik tänu kõikidele, kes meie kalli ema, vanaema, vanavanaema ja seltsilise

HELLA LAARNE

surma puhul meile kaastunnet avaldasid, meid leinas lohutasid ja teda hulgaliste lilledega austasid.

Eriline tänu õpetaja Taul'ile liigutavate sõnade eest, dr. R. Toi'le ja Pensionäride koorile muusikalise osa eest.

PEREKOND

LAHKUS IGAVIKKU MEIE ÜHINGU ASUTAJALIIGE

EVI SAARNOK

Mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE ÜHING VANCOUVERIS

Ermi SOOMET
Tulumaksulehtede
täitmine
Kokkuleppeks helistada 247-3150

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

MÜÜGID

JÕEKÄÄRUL
MÜÜA SUVILA
Tel. 239-6590

Eesti arst valvekorras

23. ja 24. märtsil
dr. A. Rebane 461-6383
30. ja 31. märtsil
dr. J. Marley 921-7777

Toetusrahasid
EESTI SAATKONNAHOONE
KORRASTAMISEKS LONDONIS
võtab vastu Toronto Eesti Ühispank, 958 Broadview Ave.
Arve #7908-0.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ○ 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)
EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

Meie Elu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:
TORONTO
Poko's Meat Products äris .... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proov numbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiri- postilisa Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse 1 a. $58.00, 6 k. $29.00. „MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:
Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

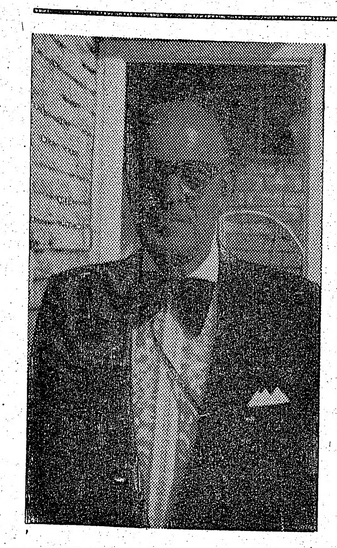

Harald Teder 75

Sündis 5-dal aprillil 1910 Võrumaal, Urvastes, talupoja perekonnas. Lõpetas Otepää gümnaasiumi. Ta on ettevalmistuselt eesti sõjaväe kaadriohvitser, kutseline pedagoog ja Tartu Ülikooli lõpetanud õigusteadlane. Nooruspäevil harrastanud sportlikku tegevust ja on olnud tegev noorkotkaste juhina. Võttis osa meie viimasest vabadusvõitlusest ohvitserina kapteni aukraadis.

Maapaguluses tunneme teda sõjameeste organiseerijana ja paljudes teistes eesti organisatsioonides juhtiva tegelasena. Jälgides kirjutisi meie ajalehtede veergudel, on raske üles lugeda ja kirja panna kõiki eesti organisatsioone, kus Harald Teder suure innu, armastuse ja energiaga osa võtab. Tihti loeme või näeme ülesvõtetel, kus tema võtab osa koosolekutest, kas istudes juhatuse laua taga või on aktiivne sõnavõtja. Samuti tihti loeme, kus ta on valitud kas juhatusse või komisjonidesse jne. Tema on väga aktiivne, väsimata ja suure töövõimega töömees.

On olnud paljudes eestlaste keskustes aktusekõnelejaks ja on avaldanud rohkesti kirjutisi rahvuspoliitilistel teemadel. Ta eluneb Toronto lähistel ja harrastab puhketundidel suvel aiatööd ja talvel hoiab käes kas raamatut või sulepead.

Akadeemiliselt kuulub ta Korporatsioon Fraternitas Estica vilistlaste perre.

Armas Harald! Sinu kaasvõitlejad ja sõbrad tervitavad ja õnnitlevad Sind juubeli puhul ja soovivad Looja õnnistust ning raugemata energiat edaspidiseks võitluseks. Oled teinud head tööd — mine samas vaimus edasi.

ERNST TIIVEL

Alfred Kuus diplomeeritud refleksoloog

Alfred Kuus tegi Reflexology Association of Canada juures eksamid ja omandas diplomeeritud refleksoloogi kutse (Certified Reflexologist).

KUHU MINNA?

Pühap., 24. märtsil Eesti Invaliide Toetava Naisringi loterii Eesti Majas algusega kl. 12 p.

Pühap., 24. märtsil Toronto Eesti Meeskoori aastakontsert Lawrence Park College instituudi aulas, 25 Chatsworth Dr., algusega kl. 3 p.l.

Pühap., 24. märtsil Esto „Brunch" Eesti Majas kl. 11.30—3.00 p.

Neljap., 28. märtsil Aianduskl-bi loengud „Mesilaste eest hoolitsemine kevadel" ja „Mõni sõna üheaastatest lilledest" Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 30. märtsil Karjalaste kevad-müük kl. 10—2 p. Soome majas, 276 A Main St.

Pühap., 31. märtsil Karjalaste esinemisõhtu Soome majas, 276 A Main St. algusega kl. 3 p.

Pühap., 31. märtsil Mulkide Seltsi Üldpäev ja koosviibimine kohviga Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Teisip., 2. apr. dr. Hans Sepa loeng „Lõplik diagnoos" Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 13. apr. Maakondlik Killapidu Eesti Majas algusega kl. 5 õ.

Pühap., 14. apr. Lasteaia moenäitus Eesti Majas algusega kl. 2.30 p.

Pühap., 28. apr. Helmi Betlem'a juubelikontsert Tartu College'is algusega kl. 6 õ.

Reedel, 10.–12. mail Kalevala 150. aastapäeva tähistamine.

Pühap., 19. mail „Kalurineiu" Eesti Rahvusteatri esituses Ryersoni teatris.

Emade ja tütarde ühine eine eesti gaidluse 65. aastapäeva tähistamiseks

„Kus on eales eesti tütreid,
laias ilmas elamas,
kes ei kanna orjakütkeid,
vaba laul neil kõlamas —
kogunegem kõikjal ühte!"

Marie Under kirjutas selle luuletuse eesti gaididele üle kolmekümneviie aasta tagasi.

Eesti gaidlus saab sellel aastal 65 aastat vanaks. Aastate jooksul on sajandid eesti tütarlapsed liitunud selle organisatsiooniga ja loodetavasti gaidlus on rikastanud nende elusi.

Kõikidel aegadel on aktiivsemad noored otsinud endile võimalusi isetegevuseks ja enesearendamiseks. Gaidlus moodustab rahvusvahelise sõprusringi, kus noored on leidnud uusi sõpru nii kodukohas kui ülemaailmselt. Omasuguste noorte seas eesti tütarlapsed õpivad ka meie rahvuslikku omapära, kultuuri ja keelt lisaks gaidluse eesmärgile, mis on kasvatada rõõmsaid, abivalmis, hakkajaid tütarlapsi, keş sirguvad tublideks naisteks ja headeks ühiskonna liikmeteks. Kohusetunne ja koostöö kasvab gaidlusest. Niikaua kui püsib eesti gaidlus, pole karta ümberrahvustamist ja selja pööramist meie esivanemate kultuurile.

Gaidlus on ka organisatsioon, kus vanusevahe ei loe — „Kord gaid, alati gaid!". Kõige noorem hellakene on õeks ka kõige vanemale gaiderile.

Eesti gaidluse 65. aastapäeva tähistamiseks korraldab Eesti Gaidide Malev Kanadas ühise eine-koonduse laupäeval, 30. märtsil Vana-Andrese kiriku saalis algusega kell 10 hommikul. Palume kõiki hellakesi, gaide, vanemgaide ja nende emasid, juhte ja ka praegusest tegevusest eemale jäänud gaide sellest üritusest osa võtma. Üheskoos maitseme suupisteid, joome kohvi, laulame laule, meenutame gaidluses veedetuid päevi ja mängime ka mänge, nagu koondustel ikka.

Osavõtust palume teatada järgmistele juhtidele, enne 25. märtsi, et saaksime küllalt toitu varuda:

Anne-Mai Kaunismaa — 751-7267, Tiia Kütt — 889-1063, Eevi Novek — 444-9224.

ANNE-MAI KAUNISMAA, gdr.
Eesti Gaidide Malev Kanadas
Juht.

TÜI MENNING-McRAE
Lõpetas Waterloo Ülikooli 1984. a. kevadel B.A. kraadiga (Honours) psühholoogia alal. Varem lõpetanud Sir George Williams'i Ülikooli Montrealis B.Sc. kraadiga bioloogias. Jätkab õpinguid Guelph'i ülikoolis taotledes magistrikraadi psühholoogia alal. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

HELLE VAUS MERILO
Lõpetas Portland State University Oregonis 1984. a. kevadel B.Sc. kraadiga (Honours) muusika alal. Oma õpinguid alustas ta McGill'i Ülikoolis Montrealis; praegune elukoht on Portland, Oregon. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

E.V. aastapäev Lõuna-Lääne Floridas

Traditsiooniline eestlaskonna kokkutulek toimus sel aastal 24. veebruaril Punta Corda Holiday Inn'is. Kaunis kevadeilm meelitas kokku arvukalt külalisi Kanadast ning kaasmaalasi kohalikust ümbruskonnast. Koosviibijad olid meeldivalt üllatunud maitsekate sinimust-valge värvikombinatsioonidega dekoreeritud saalist, mille pidulikkust aitasid esile tõsta Udo Kupperi maalid eesti motiividel.

Avasõna lausus Hilda Männik, lugedes ette ka kirjaliku tervituse Kanada eestlaste aupeakonsulilt I. Heinsoolt.

Päevakohase sõnavõtuga esines endine kohtutegelane Verner Koplus, kirjeldades ajaloolisi sündmusi meie omaaegses vabariigis ning puudutades lühidalt tulevikuvaateid; kõne lõppedes kõlas ühislauluna J. Aaviku „Jumal, hoia Eestit . . ."

Tervitused Ameerika Eesi Rahvuskomitee esimehelt J. Simensonilt andis edasi Anton Männik.

Järgnevas kavalises osas Grace Kupper viis kuulajaskonna tagasi kodumaa radadele esitades südamliku põimiku „Mis on Isamaa" tuttavatest eesti lauludest.

Ophelia McMahoni ettekanne laulude stiilist ja nende omapärasusist lindude peres ning originaalne veste lapsepõlve mälestusist leidsid sooja vastuvõtu publikult. Lõppsõnas August Reesalu avaldas koosviibijate nimel tänu kõigile korraldajaile, mille järele lauldi meie hümni.

Järgneval lõunasöögil ühises lauas veedeti kauneid tunde üheskoos, sõlmiti uusi tutvussideme id ning kõik osavõtjad, kelle arv oli 57, viisid kaasa vaid parimad mälestused sellest hästiõnnestunud üritusest.

LÕUNA-FLORIDA TEATED

24. veebruaril toimus Fort Lauderdale'is Lõuna-Florida Eestlaste Koondise korraldusel pidulik E.V. 67. aastapäeva tähistamine. Kava algas aktusega. Saimi Vilbas laulis Ameerika hümni, klaveril saatis Erich Allik. Avasõna ütles Hugo Jansen, palvuse õp. Helmut Rüdmik. L.-Florida Eesti Segakoor laulis E. Allik'u juhatusel. Aktusekõne oli E.R.K. abiesimehelt advokaat Jaan Roosaarelt. Soololauludega esines sopran Anadie Allik, klaveril saatis Tõnu Kalam. Järgnes T. Kalami poolt esitatud klaverisoolo. Tšellist Diane Wachsman esitas helitöid.

Aktuse lõppsõna ütles Koondise esimees Harald Hinno. Aktus lõppes Eesti hümniga. Kogu aktuse kava läbiviimine kulges sujuvalt teadustaja dr. Aino Lukase juhtimisel.

Aastapäeva pühitsemine jätkus õhtusöögiga ja tantsuga.

L.-F. Eestlaste Koondise soovil märgiti ära E.V. 67. aastapäev NBC üle-ameerikalises saates õp. dr. J. Kennedy poolt. Kui arvestada kui palju iga minut televisioonisaadet maksab, siis tuleb seda lugeda väikese eestlaste grupi suursaavutuseks.

Vaike Kittask valmistas eesti värvides rinnamärke, millede eest aastapäeva peol laekus vabatahtlike annetuste näol $150.— milline summa antakse üle E.R. Komitee toetuseks.

3. märtsil toimus äsja asutatud Pauluse koguduse avajumalateenistus, mida kaunistasid muusikalised ettekanded. Fort Lauderdale Eesti Segakoor laulis Erich Alliku juhatusel ja dueti esitasid lauljatarid Anadie Allik (sopran) ja Saimi Vilbas (alt).

Praost Rudolf Reinaru andis üle Helmut Rüdmikule luteri kiriku õpetaja vormi kandmise õiguse piiskopi ülesandel ja sümboolselt kinnitas talle kaela õpetaja valge „V" lipsu. Ühtlasi ta andis üle piiskopi loa jutlustamiseks luteri kirikutes.

Jutlus praost Reinarult oli tuumakas ja ajakohane. Liturgilist osa teenis õp. Rüdmik. Uue nõukogu õnnistas ametisse praost Reinaru.

Pärast jumalateenistuse lõppu asuti kõrvalsaali kohvilauda, kus praost Reinaru esines selgitava kõnega ja kiriku esimees Erich Allik andis ülevaate üldkoosoleku otsustest ja tutvustas koosolekul valitud kiriku ametisikuid.

Kirikulisi oli ligi 150.

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Soome „vodkaturistid" Tallinnas

Palju peavalu tavalistele tallinlastele, kuid eriti ametivõimudele on tekitanud soome „vodkaturistide" rünnak Eesti pealinnale. Seda on viimastel aegadel ka soome ajakirjandus, raadio ning tv käsitanud, kuna „vodkaturistide" negatiivne kuulsus takistab nende soomlaste külaskäike, kes tahavad hõimuvendadega normaalselt suhelda. Viimati kirjutas neist tervel leheküljel paljude purjus inimeste piltidega Soome juhtiv ajaleht „Helsingin Sanomat". Pealkirjaks oli „Tallinn imestab soome turistide joomakombeid".

Usutletakse hotell Viru baarimeest, kes ütleb: „Soomlased on võitmatud. Üks soomlane joob rohkem kui viie teise riigi turistid kokku. Vaata nüüd seda ümbrust. Keskööni on veel kaua aega, koht aga on nagu sõja järel." Kaks vintis meest taplevad tõstuki ees laupäeva õhtul kell kaheksa. Konjakiklaasid paigutatakse nahast diivani servale ja tüli lahendatakse rusikatega.

Noorem soomlane lööb Tallinnasse sünnipäeva pühitsema tulnud kaasmaalase lõuga. Mees vajub, pea kõmatab kivipõrandale. Rahvas pöördub vaatama. Löödu lamab meelemärkuseta 20 minutit, sõbranna nutab kõrval, kuna käekott ja Visa-kaart on varastatud.

Arst aitab abielupaari hotellituppa. Tagasisõidul aga mõlemad on jälle laeval purjus. Kaklemiskohalt tõmmatakse põrandavaip lahti, sõbralik ametnik naeratab leti tagant üteldes: „Selles oli palju okseplekke." Ime, et eestlased suudavad diplomaatiliselt soomlastesse suhtuda", kirjutab „Helsingin Sanomate" toimetaja Jouko Heikura.

ROHKESTI SOOMLASI „VIRUS"

Hotell „Viru" mahutab kokku 830 turisti ja nüüd oli seal 600 soomlast. Möödunud aastal külastas Tallinnat 115 000 soome turisti, aga kitsenduse tõttu ametivõimud lubavad sel aastal sisse ainult 60 000—70 000 soomlast. Reisijuht ütleb: „Pole ime, et kvootat on vähendatud, sest palju kordi peame meie, reisijuhid, soomlaste pärast häbi tundma."

Rüüpamine algab juba Helsingi sadamas. Paks soome direktor palub laeva restoranis kell 1 p. soome aja järgi bacardi-colat koos kviitungiga ja kõrval istuv iätkab: „Bacardi-cola koos tüdrukuga". Ja kell üks vene aja järgi istub direktor laeva koridori trepil „läskit silmillä" (täiesti vintis). Tallinna tollis aitavad sõbrad ta välja. Laevalt viskit ostnud poetab ta kaks pudelit tollipaviljoni põrandale, kõnnib ära pomisedes: „Aitäh teile". Paar nokkmütsiga noormeest kinnitab koonduserakonna kleepmärke passikontrolli sabas seisvate selga ja suur kimp märke kavatsetakse mustal turul linnas maha müüa. On algamas „vodkaturistide" reis.

Kahvatu soome mees saab oma kaotsi läinud koti tagasi tollis alles naasides. Mees katsub tänada ametnikku kortsunud rubladega. „Viru" hotellis peaaegu selge peaga mees kukutab vodkapudeli põrandale ja lükkab killud kingaga kõrvale.

Hotelliametnik räägib, et vintis soomlane tormas kahe nädala eest läbi suurte aknade. „Suvel on see tavalisem, siis peab ambulants mitu korda nädalas kohale kutsuma. Turistid langevad treppidel väga kergesti."

Kaks umbes 40-aastast prouat uudishimutsevad: „Kas teil on siin sõbrannad?" Oma abikaasa on Soome jäetud, kuna „need lähevad oma matkale nädala pärast". Õhtul kohtame ööklubis, kus ameerika muusika keerutab rahvast tantsupõrandal.

Reisijuht usub, et Tallinna matkade kitsendamist mõjutab linna suurus: „Leningrad on nii suur linn, et ülemäärane pidutsemine nii palju ei sega nagu Tallinnas." Leningradis käis möödunud aastal 150 000 soomlast, Tallinnas 115 000 ja N. Liidus kokku 385 000. Inturisti Skandinaavia osakonna juhataja Vladimir Shmajonok kinnitas toimetajale, et „oleme soomlaste osa vähendanud selleks, et ka teiste riikide turistid Tallinna jõuaksid".

Soome turistibürood aga ei usu venelaste ametlikku seletust ruumi jagamisest teiste välisriikide turistidega. Soomlased leiavad, et piiramine on karistus põhjanaabrite halva käitumise ja mustal turul äritsemise pärast. Tõeliseks põhjuseks peetakse seda, et soomlased suhtlevad liiga palju oma eesti sõpradega. „Paistab, et iga kolmandal Tallinnat külastaval soome turistil on seal tuttavaid ja soomlased toovad kaasa mitmesugust kaupa, kingivad ja müüvad."

Eesti tööline ütles toimetajale: „Ametlik põhjus on muu, kui tõeline. Meil on sama keel ning oleme sugulased. Kõigile ei meeldi, et sõbrutseme." Ka mustal turul äritsemine on piiramiste põhjuseks.

Huvitav on kuulda soome giidi järeldusi: „See, et Eestisse hakkab voolama soomlaste asemel sakslasi, rootslasi ja ameeriklasi, tuleneb sellest, et paljud emigrandid külastavad oma kodukohta. Nemad on siitkandi inimeste tõelised veresugulased. Mida kavatsevad Nõukogude ametivõimud siis teha?"

POLE IHNUSKOID

Teatavasti purjuspeaga ja samuti ka selge peaga soome turist välismaal ei taha olla „köyhä eikä kipeä" (vaene ega haige): Ta maksab heldelt. Sama kinnitavad ka Nõukogude hotelliametnikud: „Soomlased kulutavad Tallinnas raha rohkem, kui näiteks sakslased. Soomlased aga käivad nii sageli siin, et nad on õppinud, kuidas raha mustal turul vahetatakse. Paljud soome mehed ühtki marka ametlikult ei vaheta."

„Helsingin Sanomate" järgi soome turistide arvu piiramise tõttu saavad kannatada ainult nn. tavalised inimesed: „Soome reisijuhi Marjo Kiviranna arvates kvoodi piiramine märgatavalt ei mõjuta mustal turul äritsemist, sest küllap N. Liitu alaliselt külastavad hangeldajad pääsevad reisile. Nemad reserveerivad oma matka ette. Kõige rohkem saavad kannatada esimest korda Eestisse sõita tahtjad. Üle 170 korra N. Liidus käinud Kiviranta arvab, et kõige „raskemad" reisijad on umbes 40-aastased naised, kes purjutama hakkavad. Mehed omalt poolt hooplevad oma naiste vallutamistega ja paljud paluvad laenu viimasel matkapäeval."

Soome ajaleht kirjeldab edasi kaasmaalaste käitumist: „Õhtul muutub elamine hotellis „Viru" metsikuks. Mõned vedelevad eesruumi diivanitel, öösel leidub koridori süvenditest kummalistes asendites magajaid. Ööklubist oma tuppa jõuda katsunud härra on liftis „kustunud" ning sõidab koos teistega üles-alla edasi-tagasi. Kell kolm ööl on kuulda kuni 16. korrusele, kui tänaval karjutakse rõvedusi soome keeles. Pakast on alla kolmekümne kraadi.

Kelner sulgeb restorani ja kaebab: kolm hästi söönud ning joonud soomlast on oma lauast ära läinud maksmata.

Selge peaga soome turist räägib, et soomlased sigatsevad, uhkeldavad ning on ennast täis. Vintis isik saab andestuse, ega vastuta mitte millegi eest.

AMETIVÕIMUD VALVAVAD

Fotosid pole hotellis lubatud võtta. Miilits rebib kohe filmi kaamerast välja. Rahavahetajaid, salakaubitsejaid ning kohalikke lõbutüdrukuid jälitavaid ametivõimusid piisab baaride ja koridoride jaoks.

Kohalik elanik teab, et paljud tehnilises kõrgkoolis õppijad kontrollivad õhtutööna välismaalasi hotellides. Sellest hoolimata julgeb koristaja küsida, kas on müüa sukkpükse.

Lahkumise hetkel pakub naabritoa härra soome naisele toredat karusnahast kasukat üle piiri smugeldamiseks. Tagasisõidul võitleb „Georg Ots" jääs kuni hommikuni. Vodka voolab. Joriseva häälega mehel on kunsthambad kaotsi läinud. Harva annab purjusolek järele, üha rohkemad on tillin-tallin. Mõnel on lõbus, ehkki kvoot on piiratud", lõpetab ajaleht oma artikli soome turistide käitumisest Eestis.

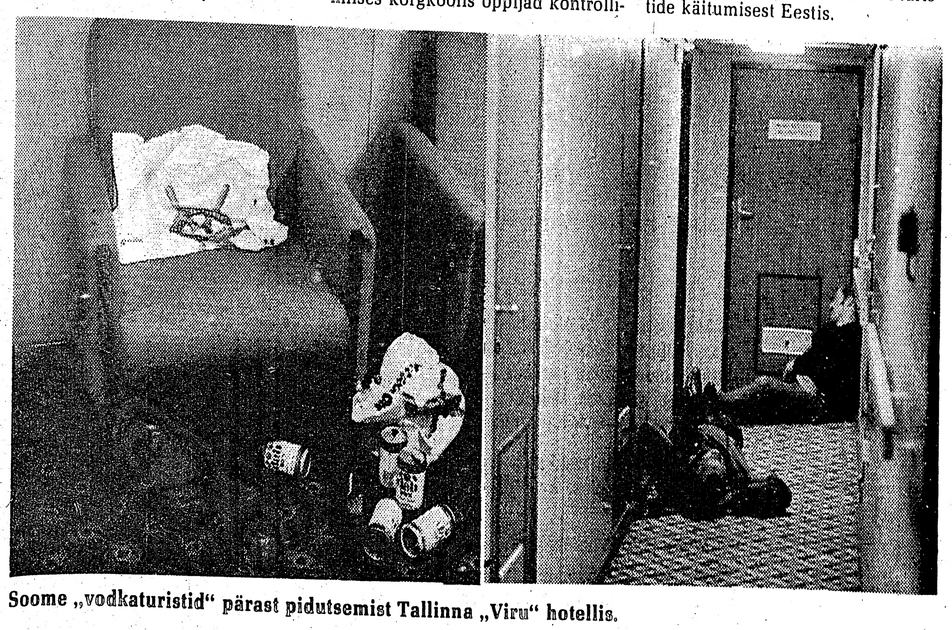

Soome „vodkaturistid" pärast pidutsemist Tallinna „Viru" hotellis.

MALE

Kolmap., 27. märtsil kell 7.15 õhtul toimub malevõistlus TEM-klubi ja Austria M.K. vahel 16-el laual Austria klubis, 207 Beverley St. Toronto. Möödunud kevadel jäi sama võistlus viiki 7:7.

Pealtvaatajad on teretulnud!

TORONTO EESTI MALEKLUBI

□

Viimastel aastatel on Toronto Eesti Maleklubi (TEM) tegevus tunduvalt suurenenud. Klubi tegevust on toetanud Eesti Sihtkapital Kanadas, H. Later, I. Heinsoo, W. Haberkorn, dr. I. Laurimaa ja paljud teised kaasmaalased. Eesti gaidide ja skautide malevad Torontos andsid oma ruumid Esto '84 maleturniiride korraldamiseks. Eesti ajalehed väärivad erilist tänu pideva abi eest ajakirjanduses maleuudiste levitamise eest.

Viimane suurim maleüritus toimus veebruaris, siis kui West Hill Maleklubi külastas Toronto Eesti Maja ja peeti kahevooruline meeskondade vaheline maleturniir. Mängiti 11-el laual kus juures kaks viimast lauda olid noormaletajate kasutada. Mängude kestvus oli 2x60 minutit. Käesolev oli teine sarnane klubide vaheline malevõistlus ja kuna möödunud aastal oli TEM võidukas, siis lootsid West Hilli mehed seekord võiduga koju minna, aga see lootus luhtus.

Alguses olid mängude tulemused tasavägised ja esimese vooru lõpul oli mõlemal meeskonnal 5,5 punkti, kuid siis muutus olukord ja eestlased olid edukad. Turniiri teises voorus selgus, et eestlased olid tugevamad ja nendel oli ülekaal.

Meeskonnad laudade järjekorras (nime järel on tulemused 0 on kaotus, 1+1 on 2 võitu, 0,5 on viik, sulgudes rating):

1. J. Triefeldt, 0+1 (1740) — E. Mucignat, 1+0 (1845). 2. H. Jürman, 1+1 (est 1917) — R. Buchan, 0+0 (1794). 3. A. Kuus, 1+1 (1634) — L. A. Pataky, 0+0 (—). 4. O. Randoja, 0+0 (1624) — R. Allaire 1+1 (—). 5. I. Laurimaa. 0,5+0 (1603) — D. Allen 0,5+1 (1448). 6. A. Kõresaar, 0+1 (1534) — J. Holden, 1+0 (—). 7. G. Orgusaar, 1+1 (—) — J. Puusa, 0+0 (1459). 8. J. Järve, 1+1 (1473) — M. Szilagy, 0+0 (1461). 9. V. Pikkand, 0+0,5 (1466) — G. Armstrong, 1+0,5 (1332). Noored kahel laual: 10. Mati Pajo, 1+0,5 (—) — I. Mucignat 0+0,5 (1342). 11. Allan Metsalu, 0+0 (—) — M. Forrest, 1+1 (—).

TEM meeskond saavutas 11 võitu ja 3 viiki, kuna vastastel oli 8 võitu ja 3 viiki. Nii lõppes selle hooaja esimene suurem turniir eestlaste võiduga. Turniiri kohtunikuks oli L. Joselin.

Ka veebruarikuu maleõhtul oli rohkelt osavõtjaid. Pooled maletajad mängisid sõprusmänge ja pooled võtsid osa 2x10 min. kiirmale turniirist. Kümnevoorulise turniiri võitis Jaak Triefeldt (4,5 p.). Teist ja kolmandat kohta jagasid J. Järve ja V. Pikkand, mõlemad saavutasid 4 punkti.

Meie noormaletaja R. Hiir võitis Kanada kooliõpilaste malevõistlusel oma koolis klassi malemeistri tiitli. British Columbias, Victoria ülikoolis peeti Kalev Pügi nimeline mälestusturniir. Turniiri võitis P. Brown 5 p. (võitis kõik mängud). P. Burke oli teine (4 p.) ja 3—4 kohta jagasid H. Moore ja P. Harris. A. Holzknecht võitis alla 1800 ratingu auhinna. See oli esimene K. Pügi nimeline mälestusturniir Kanadas.

Aeg.